Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 1 декабрь 1971 йил, чоршанба ◆ № 278 (15.148). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ТИНЧЛИК ва СОЦИАЛИЗМ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

ПРАВДА

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг, бутун совет халқининг коммунистик жамият барпо қилиш соҳасидаги буюк ишида ички сиёсат билан ташқи сиёсат бир-бирига чамбарчас боғланган. Совет кишиларининг тинч бунёдкорлик меҳнати, КПСС XXIV съезди белгилаб берган ва СССР Олий Советининг III сессияси Қонунида мужассамланган беш йиллик план топшириқларининг бажарилиши ижтимоий ишлаб чиқаришни ва меҳнаткашлар фаровонлигини янада юксалтиришни таъминлайди, Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада кўпайтиради, унинг халқаро позицияларини, сиёсий таъсирини ва дунёдаги маънавий обрўсини янада мустаҳкамлайди.

КПСС XXIV съезди ҳужжатларида ҳозирги тарихий босқичдаги халқаро сиёсатимиз тўла равишда ёрқин ифодалаб берилди. Съезд маъқуллаган ташқи сиёсий программани эндигина кўп мамлакатларда совет тинчлик программаси деб атамоқдалар.

Улуғ Октябрь ғалабасидан кейин орадан сал вақт ўтгач, В. И. Ленин Бутун Россия Марказий Ижроия Комитети билан Москва Советининг бирлашган мажлисида ташқи сиёсат тўғрисида қилган докладида: «...Биз тинчлик учун ҳамма ишни қиламиз, деб ишчи ва деҳқонларга ваъда берамиз. Зотан, биз шундай қиламиз», — деган эди КПСС XXIV съезди ўртага қўйган конкрет, реалистик ва ғоят тинчликсевар программа Ленин васиятларига ҳамиша содиқ бўлиб келаётган партиямиз изчиллик билан олиб бораётган халқлар тинчлиги ва озодлиги учун кураш йўлининг муносиб давомидир. Бутун совет халқи қизғин маъқуллаган, ўзининг жонажон иши деб қабул қилган шу программа билан партиямиз, мамлакатимиз барча давлатларга, тинчликсевар кучларга, бутун дунёдаги холис ниятли кишиларга мурожаат қилиб даъват этгандек бўлди, кўпгина ҳукуматлар бу программани хайрихоҳлик билан кутиб олди ва кўп миллионли халқ оммаси уни қизғин қўллаб-қувватлади.

КПСС Марказий Комитетининг 22-23 ноябрда бўлиб ўтган Пленуми партия XXIV съездидан кейин Марказий Комитетнинг халқаро фаолияти тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладини тинглаб муҳокама қилди. Пленум съезд баён этган ташқи сиёсий программани амалга ошириш соҳасида Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси қилган ишни якдиллик билан маъқуллади ва тўла равишда қўллаб-қувватлади

Пленум бундай деб таъкидлади: «Партия ва Совет ҳукумати изчиллик билан ўтказаётган ленинча ташқи сиёсатда империализмга қатъий зарба бериш ва революцион, озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашига қаратилган изчил йўл билан муттасил боғлаб олиб борилмоқда, бу сиёсат жаҳон ишларида Совет Иттифоқининг юксак обрўсини таъминлаб, социализмнинг, барча прогрессив кучларнинг халқаро позицияларини мустаҳкамлашга ёрдам берди, халқаро вазиятни халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги фойдасига ўзгартиришга катта таъсир ўтказди».

Партиямизнинг XXIV съезди ўтган вақтдан бери халқаро ҳаётнинг бутун бориши съезд қарорларининг актуаллигини ва ғоят таъсирчан кучини кўрсатиб турибди Съезд режаларини рўёбга чиқариш соҳасида бизнинг Коммунистик партиямиз халқаро фаолиятда актив, изчил ва собит қадамлик билан иш олиб бораётганлиги туфайли эришилган самарали натижалар ҳам ана шундан яққол далолат беради. КПСС ва Совет давлати ўзининг ташқи сиёсатини иттифоқчиларимиз — қардош социалистик давлатлар билан доимий ва яқин ҳамкорликда, мустамлакачилик зулмидан озод бўлган прогрессив эрксевар мамлакатлар билан дўстона алоқада, бошқа тинчликсевар давлатлар билан ҳамжиҳатликда олиб бормоқда.

Жаҳон социалистик ҳамдўстлиги, унинг бирлиги ва изчил тинчлик сиёсати халқаро сиёсатга таъсир ўтказаётган энг муҳим омил бўлиб қолди. КПСС ўзининг XXIV съездидан кейин ўтган даврда қардош партиялар билан биргаликда социалистик ҳамдўстликни янада жипслаштириш, унга кирувчи мамлакатлар ўртасидаги ҳар томонлама, тенг ҳуқуқли ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштириш, социалистик иқтисодий интеграцияни амалга ошириш, қардош давлатларнинг халқаро майдондаги ҳаракатларини мувофиқлаштириб олиб бориш соҳасида катта иш қилди. Социалистик мамлакатлар ҳамдўстлиги жаҳон капитализмига қарама-қарши бўлиб турган энг асосий куч бўлиб, ҳозирги замон озодлик ҳаракатларининг қудратли таянчи бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолаётганлигини ҳаёт яна исботлади.

КПСС XXIV съезди, социалистик мамлакатлардаги бир қанча қардош партияларнинг съездлари социалистик ҳамдўстликнинг мустаҳкамланиб бораётган бирлиги ва қудратини яққол кўрсатди. Қардош социализм мамлакатлари экономикани ва меҳнаткашларнинг фаровонлигини муттасил юксалтириш; социалистик ижтимоий муносабатларни такомиллаштириш йўлидан бормоқдалар. Улар экономика, фан ва маданият соҳасида кўп томонлама ҳамкорликни актив ривожлантирмоқдалар, ташқи сиёсий фаолиятни ҳамжиҳатлик билан ривожлантириб, халқаро кескинликни юмшатишга, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик ишини мустаҳкамлашга ҳаракат қилмоқдалар. Бу социалистик ҳамдўстликни жипслаштиришга, янада мустаҳкамлашга, Варшава Шартномаси ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг фаолиятини такомиллаштиришга қаратилган йўлдир. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг XXV сессияси қабул қилган социалистик иқтисодий интеграция комплекс программаси бу соҳада катта қадам қўйилганлигини билдиради. Бу эса СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг манфаатларига мос бўлиб тушади. Қардош партиялар раҳбарларининг шу йил бўлиб ўтган учрашувлари социалистик давлатларнинг ўз ўрталаридаги дўстлик ва ҳамкорликни марксизм-ленинизм, социалистик интернационализм принциплари асосида бундан буён ҳам ривожлантиришга азми қарор берганликларини кўрсатди.

Бизнинг партиямиз жаҳон социализми позицияларини, социалистик давлатлар бирлигини, улар билан дўстлик ва ўзаро ёрдамни бутун чоралар билан мустаҳкамлашни ўзининг интернационал бурчи деб, ташқи сиёсатимизнинг энг асосий вазифаларидан бири деб билади.

Пленум Марказий Комитет Сиёсий бюросининг ижобий позициясини ва унинг Ҳинди-Хитойдаги ва Яқин Шарқдаги хатарли империалистик агрессия манбаларини тугатишга, Ҳиндистон ярим оролидаги можарони тинч бартараф этишга, ер куррасининг энг катта райони бўлган Осиёда тинчлик ва ҳавфсизликни мустаҳкамлашга кўмаклашиш мақсадидаги амалий тадбирларини тўла-тўкис маъқуллади. СССР билан Миср, СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги Шартномалар тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга эканлигини Пленум таъкидлади.

Бизнинг партиямиз ва халқимиз АҚШ агрессиясига қарши қаҳрамонона кураш олиб бораётган Вьетнам халқини қатъият ва изчиллик билан қўллаб-қувватлаб келмоқда ва қўллаб-қувватлай беради. АҚШнинг ҳарбий интервенцияси тобора мушкул аҳволга тушиб қолмоқда. Вьетнам халқи курашишга ва ғалаба қозонишга қаттиқ аҳд қилган. СССР АҚШнинг Ҳинди-Хитой халқларига қарши агрессияси тўхтатилишига ва шу тариқа бу халқларнинг мустақиллик олишларига, ўз тақдирини четдан ҳеч кимнинг тазйиқисиз ўзлари ҳал қилиш имкониятига эга бўлишларига бундан буён ҳам ҳаракат қила беради.

Совет Иттифоқи Яқин Шарқдаги можаронинг БМТ Хавфсизлик Кенгаши 1967 йил 22 ноябрь резолюциясига мувофиқ батамом тўхтатилиши учун сабот билан ҳаракат қилмоқда. АҚШ ошкора ҳомийлик қилиб қўллаб-қувватлаётган Исроил ҳукмрон доираларининг қайсарлиги оқибатида Яқин Шарқдаги можаро чўзилиб кетди. Бизнинг партиямиз ва халқимиз араб давлатларининг Исроил агрессиясига қарши Яқин Шарқ можаросининг адолатли равишда сиёсий бартараф этилиши учун олиб бораётган курашини қатъият билан қўллаб-қувватлайди.

Пленум бошқача социал тузумдаги давлатлар билан тинч-тотув яшаш принципларини амалга ошириш соҳасидаги амалий ҳаракатларни маъқуллади.

Европа хавфсизлиги халқаро муносабатларнинг Европа ва бутун дунё халқларининг ҳозири ва келажаги учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган марказий проблемаларининг биридир. Марказий Комитет Сиёсий бюросининг Европада кескинликни юмшатишни таъминлаш, Европа давлатларининг тинч-тотув яшаш ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилиш принципларини бундан буён ҳам амалда қўлланиш соҳасидаги фаолиятини Пленум юксак баҳолади.

Совет—Франция муносабатларининг янада ривожлантирилаётганлиги бу вазифани ҳал этишга салмоқли ҳисса қўшади. Совет—Франция муносабатлари ўтган давр мобайнида ҳамма соҳаларда, аввало сиёсий соҳада янги, янада юксак поғонага кўтарилди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Францияга қилган визити бунда муҳим роль ўйнади. Бу визит катта халқаро аҳамиятга эга воқеа бўлди. Партиямиз ва халқимиз визит натижаларини якдиллик билан маъқулладилар. СССР билан Франция ўртасидаги ҳамкорлик халқаро муносабатлардаги доимий омил бўлиб қолмоқда. Бу омил мавжуд халқаро проблемаларни тинч йўл билан адолатли ҳал этишга, уруш манбаларини тугатишга, халқаро кескинликни юмшатишга Европада ва бутун дунёда хавфсизликни мустаҳкамлашга кўмаклашмоғи лозим. Совет—Франция ҳамкорлигининг махсус ҳужжатда таърифлаб берилган принциплари — ҳозирги чегараларнинг бузилмаслигига оғишмай риоя қилишдан, ички ишларга аралашмасликдан, тенглик мустақилликдан, куч ишлатишга ёки куч ишлатиш билан дағдаға қилишга йўл қўймасликдан иборат; бу принциплар умуман Европага ёйиш учун ҳамда хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан Умумевропа кенгашида тегишли қарорлар қабул қилиш учун ижобий асос бўлиб хизмат қилиши мумкин. Францияда шодиёна ва самимий кутиб олинган ўртоқ Л. И. Брежневнинг визити совет ва француз халқларининг дўстлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

СССР билан ГФР ва ПХР билан ГФР ўртасида тузилган шартномаларни тезроқ ратификация қилиш, Европадаги ҳамма давлатлар ўртасидаги муносабатларни иккинчи жаҳон уруши натижасида таркиб топган чегараларнинг, шу жумладан ГДР билан ГФР ўртасидаги чегараларнинг бузилмаслигини тан олиш асосида нормаллаштириш мақсадини кўзлаб мазкур даврда кўрилган янги тадбирлар Европада уруш

(Давоми иккинчи бетда).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«СССР ҲАВО ФЛОТИ КУНИ» БАЙРАМИ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

«СССР ҳаво флоти куни» ҳар йили август ойининг учинчи якшанба куни байрам қилинсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1971 йил, 30 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПОЗИТОРЛАРИНИНГ ОЛТИНЧИ СЪЕЗДИГА

Азиз ўртоқлар!

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети республика композиторлари олтинчи съездининг делегатларини ва сизлар орқали ўзбек совет музика маданиятининг барча арбобларини қизғин ва самимий қутлайди.

Ўзбекистон композиторларининг олтинчи съезди КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларидан илҳомланган совет халқи тўққизинчи беш йиллик топшириқларини жуда катта меҳнат ташаббуси билан амалга ошираётган шонли бир пайтда йиғилди.

Меҳнаткашлар кенг оммасини ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашнинг жуда муҳим воситаларидан бири бўлмиш музика санъати коммунистик қурилиш вазифаларини амалга оширишда катта роль ўйнайди.

Бешинчи съезддан кейинги ўтган вақт мобайнида Ўзбекистон композиторлари союзи музика санъати арбобларининг ижодий активлигини ва профессионал маҳоратини ошириш, уларнинг сафларини мустаҳкамлаш ва ўстириш юзасидан самарали иш қилди. Шу давр мобайнида республикамиз композиторлари турли жанрларда анчагина яхши музика асарлари яратдилар ва бу асарлар халққа манзур бўлди. Театр ва кино санъатини ривожлантиришда, телевидение ва радио эшиттириш фаолиятида композиторларнинг роли ошди.

Коммунистик қурилишнинг халқнинг маданий турмуш даражаси ва маънавий эҳтиёжлари беқиёс даражада ўсган ҳозирги босқичида республика композиторлари маънавий олдида мазмун ва маҳорат жиҳатдан чуқур ҳамда ижтимоий аҳамиятли музика асарлари яратиш борасида масъулиятли вазифалар турибди. Совет кишиларида юксак бадиий дидни камол топтиришда актив ёрдам бериш, янги жамият бунёдкори маънавий дунёсини бойитиш, коммунизмнинг инсонпарварлик идеалларини қарор топтириш композиторларнинг бурчидир.

Симфоник ва опера асарларини яратиш, хор санъати, вокал маданиятини янада юксалтиришни таъминлаш, театр, кино ва эстрада музикаси ғоявий-бадиий савиясини юксалтиришга эришиш, шоирлар билан қалин ҳамкорлик қилган ҳолда халқ севадиган ажойиб оммавий қўшиқлар яратиш борасида композиторларнинг ижодий куч-ғайратларини активлаштирмоқ зарур.

Ўзбекистон композиторлари союзи совет музика маданиятининг ажойиб анъаналарини авайлаб сақламоғи ва ҳормай-толмай камол топтириб бормоғи, союз аъзоларининг ижодий активлигини муттасил оширмоғи, уларни ўз-ўзини танқид ва ўзига юксак талабчанлик руҳида тарбияламоғи, ёш композиторларга ҳамиша ёрдам кўрсатиб турмоғи, бундай ёшларнинг музика маҳоратини оширишга ғамхўрлик қилмоғи лозим. Саноат корхоналари, қурилишлар, колхоз ва совхозлар, қўшинларнинг қисмлари билан алоқаларни янада кўпроқ мустаҳкамламоқ, бадиий ҳаваскорлик ва халқ талантларининг ўсишига барча чоралар билан кўмак бермоқ зарур. Ҳар бир композиторнинг тингловчилар олдида ижодий ҳисобот бериб туриши яхши бир анъанага айланиб қолмоғи керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика композиторларининг олтинчи съезди иши муваффақиятли ўтишини тилайди ҳамда Ўзбекистон музика санъатининг арбоблари қаҳрамонона давримизни муносиб равишда акс эттирувчи, коммунистик жамиятнинг актив бунёдкори—совет кишисининг ички дунёси ва маънавий гўзаллигини муносиб ифода этувчи истеъдодли асарлар яратмоқ учун ҳамма ишларни қиладилар, деб қатъий ишонч билдиради.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

ИЛҒОР МЕХАНИЗАТОРЛАР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИНГ!

ШОДИЕВЛАР

Редакциямиз меҳмони

Суратга қаранг. Бу оға-инилар ҳақиқатан ҳам чиройли, ёқимтой, ўктам йигитлар! Бир вақтлар Антон Павлович Чехов «Инсонда ҳамма нарса гўзал бўлиши керак», — деганида, эҳтимолки бизнинг замондошларимиз бўлган шундай йигитлар ҳақида орзу қилгандир. Оға-иниларнинг бири — врач, бири — инженер, бири — ҳиндшунос, қолганлари бугун — эрта олий маълумот эгаси бўлишади. Касби-кори турлича, феъли-атвори ҳар хил бўлган бу йигитларнинг минг-минг ёшларимиз сингари бир улуғ эзгу фазилати борки, у ҳам бўлса эл-юрт билан бир тан-бир жонликдир.

Уларнинг ўз ишлари бор, ўз ташвишлари бор, ўз ишхоналари бор. Лекин Ўзбекистонимиз учун, юртимиздаги ҳар бир қимирлаган жон учун шундай бир каттакон ишхона борки, бу ҳаммамизга ризқу-рўз, ноку-насиба бераётган, тўйдириб кийинтираётган, ўзбекни дунёга танитган пахта даласидир. Шу йигитларни ҳам ана шу табаррук дала ўзига ҳамиша чорлаб туради. Уларнинг кўнгли ҳам шу далага чопиб турди.

Оға-иниларнинг тўнғичи — Ҳакимжон врачлик дипломини олиб Мирзачўлга ишга келган. Келин ҳам врач. Улар каттароқ шаҳарларда, айтайлик, Тошкентда иш топишлари мумкин эди. Лекин Мирзачўлни танлашди. Табобат билан техника ўртасида бундай қараганда боғланиш йўққа ўхшаб кўринади. Лекин Ҳакимжон укалари сингари ёшлигидан машинага қизиқиб, уни тузатиб юрган йигит экан. Мирзачўлга келиб кўрсаки, пахтазорлар бепоён, ишлайдиганлар кам. У ТошМИда ўқиб юрганида худди шу Мирзачўлга пахта тергани чиқишарди. Қорнинг тагидан пахта терганлари эсида. Энди бир машинада териб кўрсам қалай бўларкин, деб ўйлади. Қўлидан келса керак. Ҳар қалай, машина минган, қўлида ҳаваскорлик гувоҳномаси бор.

Чиндан ҳам шу меҳнат отпускасида далага чиқсачи? Укаларини чақирсамикан? Набижон отпускага чиқмасмикан? Тошкентга сим қоқсачи?! У инженер, икковлашиб терсак, зап иш бўларди-да!

Набижон ҳам дала ҳавосидан нафас олишга ишқибоз экан. Бўпти деди. Кафедрадаги ишларини саранжомлаб, Гулистонга йўл олди. Шу орада Фарғонадаги азот ўғитлари заводида практикани тугатган Фозилжон Гулистонга ота-онасини кўргани келиб қолди. Уч оға-ини жам бўлганда гаплари бир ердан чиқди. Оқ олтин районидаги «Фарғона» совхозини танлашди. Совхоз директори Собиржон ака Сиддиқов йигитларнинг мақсадини эшитиб, «баракалла» деди. Иккита янги «ХТ-1,8» терим машинаси ажратиб берди. Тажрибали механизаторлардан Инъомжон Ҳафизов, Совға Абдураимов, Манзура Қодироваларга йигитларнинг ишидан кўз-қулоқ бўлиб туринглар, хашарчи механизаторларнинг ҳимматига яраша ҳурматини ҳам ўрнига қўйялик, деди.

Машинани далага олиб чиқиш йигитлар дастлаб ўйлаганидек осон бўлмади. Роса ярим ой схемани ўрганишди, машинани бузиб-тузатишди. Қора мойга беланиб, уни созлашди. Хуллас, пахта шитирлаб бункерга тўкилгунча не-не машаққатлар чекишмади. Машинани далага чиқариш бир баҳаннав экан. Ҳакимжон биринчи иш кунини эслайди. Ўшанда саҳардан шомга қадар аранг бир бункер тўлибди. Бор-йўғи 800 килограммдан теришибди.

— Шаҳарлик йигитларга қийин бўлди-да, — дерди йигитларнинг иссиқ-совуғига қараб турган кекса деҳқон. — Йигит сўзидан қайтмас деб шуни айтишади-да, не-не машаққатларга бардош беришяпти. На ишда ҳаловат бор, на уйқуда. Кундузи офтобнинг жазирамаси, машинанинг ҳархашаси, кеч тушиши билан чивинларнинг «сийлаши». Ҳўп чидашяпти-да. Ота-оналари иссиқ-совуққа тоблаб ўстирган эканми! Бўлмаса ўзларининг гулдек ҳунарлари бор, саёҳатга чиқибми, курортга борибми дам олишса ҳақлари йўқмиди! Булар бўлса кўпчиликнинг ишига қайишиб, ҳузур-ҳаловатдан кечиб, иссиқ жойни ташлаб, теримга чиқишибди. Шу қисталанг кунларда совхознинг оғирини енгил қилсак дейишибди.

Оға-инилар лавзимиз ўлмасин, сўзимиз ерда қолмасин деб бир ой туну-кун тинимсиз ишлашди. Ҳакимжон рулни Набижонга, Набижон Фозилжонга навбатма-навбат бериб, теримга тушишарди. Кунлик иш унуми секин-аста кўтарила бориб, 800 килограммдан машина бошига 21 тоннага етди.

— Ўша куни, — дейди Фозилжон, — Ҳакимжон акам бор-йўғи тўрт соатгина мизғиб олдилар. Кечаси илиқ бўлгани, шудринг тушмаганидан, машина ҳам улоқчи отдек кишнаб турганданми, одамнинг завқи келаверди. Беармон пахта тердик ўша куни.

Шу тариқа уч оға-ини бу йил совхозга 510 тонна пахта териб беришди. 4,5 миллион тонналик хирмонимизда бунинг ўз ўрни бор. Келгуси мавсумда уч оға-ини қатори уларнинг инилари — ҳиндшунос Қосимжон билан бўлғуси врач Қобилжон ҳам қўшилиб, «Ўзбекистон» машиналарида пахта теришмоқчи. Улкан хирмонга киши бошига 300 тоннадан, жаъми 1,5 минг тонна «оқ олтин» тўкишмоқчи.

Оға-ини Шодиевларнинг бу ватанпарварлик ташаббусини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллади. «Бир одамнинг эзгу иши мингга, минг одамнинг эзгу иши туманга» деганларидек, умрини пахта саноатига бағишлаб келаётган Қаюмжон Шодиевнинг фарзандлари бошлаган қутлуғ иш эл оғзига тушди. У минг-минглаб ёшларни бу ҳайрли ишга отлантирмоқда.

Суратдаги бу йигитларни жуда ёқимтой, ўктам йигитлар дедик. Уларнинг иши ҳам, ўқиши ҳам, турмуши ва ниҳоят ташаббуси ҳам ўзларига ўхшаб чиройли. Исми жисмига монанд. Уларнинг қалбларидаги ғайрат, ажойиб маънавий фазилатлар чеҳраларида балқиб турибди. Бизнинг замонамиз ана шундай ҳар томонлама баркамол, эл-юрт ғамини, ўйловчи ёшларни вояга етказмоқда. Эр йигит эл ғамида деб шунга айтсалар керак.

А. АБДУҚОДИРОВ,
А. НАБИХЎЖАЕВ,
М. МАНСУРОВ.

СУРАТДА: механизаторларнинг комсомол-ёшлар зарбдор отрядларини тузиш ташаббуси билан чиққан оға-ини (чапдан) Набижон, Қобилжон, Қосимжон, Фозилжон ва Ҳакимжон Шодиевлар. Бешовлон келгуси йили, пахта йиғим-терими мавсумида 1500 тонна «оқ олтин» териб беришмоқчи.

И. Глауберзон фотоси.

ХАЛҚ БИЛАН, ПАРТИЯ БИЛАН БИРГА

Ўзбекистон композиторларининг VI съездида

Ўзбекистон композиторларининг VI съезди ўз ишини давом эттирмоқда. Музика ижодкорлари кейинги йилларда яратилган опера, балет, симфония, кантата, қўшиқ, спектакль ва кинофильмлар музикасини кенг муҳокамага тақдим этдилар. Съезд делегатларининг шу кунларда ишчилар, колхозчилар, студентлар, ёш музикачилар билан ижодий учрашуви бўлди.

Съезднинг 30 ноябрдаги мажлисида ўзбек совет музика маданиятини янада ривожлантиришнинг актуал проблемалари муҳокама қилинди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ғоят баланд руҳ билан съезднинг фахрий президиумига сайланди.

Съездда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов нутқ сўзлади. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг республика композиторлари VI съездига табрикномасини ўқиб берди.

Ўзбекистон Композиторлари союзи правлениесининг раиси А. Х. Жабборов ҳисобот доклади қилди. А. Х. Жабборов Ўзбекистон совет музикаси совет халқининг ҳаёти билан маҳкам боғланиб ривожланиб бораётганлигини таъкидлади. Кейинги йилларда республика композиторларининг ижодида кўпгина яхши ўзгаришлар рўй берди

Т. Жумаев съездда ревизия комиссиясининг иши тўғрисида ахборот берди.

Докладлардан кейин музокаралар қизиб кетди.

Ўзбекистон композиторлари VI съездининг ишида Москва, Ленинграддан, қардош иттифоқдош республикалардан келган меҳмонлар қатнашмоқда. (ЎзТАГ).

ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ВИЦЕ-КАНЦЛЕРИ ВА ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ ВАЛЬТЕР ШЕЕЛНИНГ СССРГА ҚИЛГАН ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Совет ҳукуматининг таклифига биноан Германия Федератив Республикасининг ташқи ишлар министри В. Шеель 1971 йил 25 ноябрдан 30 ноябргача расмий визит билан Совет Иттифоқида бўлди. У СССРда турган чоғида Москвадан ташқари Ленинградга ҳам борди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев В. Шеелни қабул қилди. СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан ГФР ташқи ишлар министрининг учрашуви бўлиб ўтди.

СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан ГФР ташқи ишлар министри В. Шеель илгари 1970 йил Кронбергда (ГФР) ва 1971 йил Нью-Йоркда ўтказилган фикрлашувни давом қилдириб, музокаралар олиб бордилар.

Суҳбатлар ва музокаралар ишчанлик вазиятида ўтди ва қатнашувчиларнинг ҳамжиҳатлиги ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатларни янада яхшилашга интилаётганликлари билан характерли бўлди.

СССР ва ГФР раҳбар арбоблари ўртасида ҳар икки томонни қизиқтирувчи проблемалар юзасидан фикрлашиш ва маслаҳатлашиб туриш практикаси ўтказилаётганлиги фойдали эканлигини ҳар икки томон таъкидлади. Қримда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан Германия Федератив Республикасининг федерал канцлери В. Брандт ўртасида бўлиб ўтган учрашувлар икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш учун катта сиёсий аҳамиятга эга бўлганлиги қайд этилди.

Томонлар Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида 1970 йил 12 августда тузилган шартнома икки давлат ўртасидаги муносабатларни яхшилаш ва умуман кескинликни юмшатиш учун яхши ва мустаҳкам замин вужудга келтиради, деган якдил фикр билдирдилар. Бу шартнома шунингдек Германия Федератив Республикаси билан Польша Халқ Республикаси ўртасида тузилган шартнома ҳозирнинг ўзидаёқ шу давлатлар ўзаро муносабатларининг ривожланишига ва сиёсий вазиятга ижобий таъсир кўрсатмоқда. Иккала ҳукумат 1970 йил 12 августда тузилган шартномани СССР Олий Совети билан ГФР бундестаги иложи борича тезроқ ратификация қилишлари матлуб бўлур эди, деган фикрдадир. Ҳар икки томон шартноманинг кучга кириши иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни яхшилашда қатъий бурилиш ясайди деб кутмоқдалар. Совет Иттифоқи билан Федератив Республика ҳукуматлари Европада тинчлик манфаатларини ва келажак авлод бахт-саодатини кўзлаб шунга интилмоқдлар.

Суҳбатлар чоғида тўрт давлатнинг 1971 йил 3 сентябрда тузган битимининг аҳамияти ҳам таъкидлаб ўтилди. Ҳар икки томоннинг фикрига кўра, бу битим Европанинг марказида кескинликка барҳам бериш йўлида қўйилган муҳим қадамдир. Иккала томон шу битим муносабати билан ҳозирги вақтда олиб борилаётган музокаралар яқин вақтлар ичида муваффақиятли тугалланади, деган умидни билдирдилар.

Томонлар Германия Демократик Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасида тўла тенг ҳуқуқлилик, камситмаслик, икки давлатдан ҳар бирининг ўз ички компетенциясига доир ишларда мустақиллиги ва ўзича иш тутишини ўзаро ҳурмат қилиш асосида муносабатлар ўрнатилиши Европадаги вазиятни соғломлаштириш учун муҳим аҳамиятга эга бўлур эди, деб ҳисоблайдилар. Шунга мувофиқ иккала томон Европада кескинликни юмшатиш процессида ГДР билан ГФРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул этилишлари учун ёрдам бериш ниятида эканликларини таъкидладилар.

Европада вужудга келаётган вазият хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишлаб Европадаги давлатларнинг, шунингдек АҚШ билан Канада иштирокида кенгаш чақирилишига қулай шароит туғдираётганлиги таъкидлаб ўтилди. Иккала томоннинг фикрига кўра, бундай кенгаш Европада хавфсизликни мустаҳкамлаш ва тинч-тотув яшашни ривожлантириш борасида конкрет натижалар бериши мумкин ва шундай натижалар бериши керак. Томонлар ана шундай кенгашнинг муваффақиятли бўлишини таъминлаш учун ўзимизнинг бутун таъсиримизни ишга соламиз деб яна бир бор айтдилар. Улар кенгашда қатнашувчи давлатлар ўртасида кўп томонлама асосда келишилиб, кенгашга тайёргарлик иложи борича тезроқ бошлансин деган фикрни билдирдилар.

Томонлар Европада қуролли кучларни ва қурол-аслаҳаларни қисқартириш проблемаси хусусида фикрлашиб олдилар ва кенгашда қатнашувчи давлатларга зарар етказмаган ҳолда мана шу борада битимга келишиш Европада хавфсизликни мустаҳкамлаш ишига ва шу билан кескинликни узоқ муддат юмшатиш ишига қўшилган муҳим ҳисса бўлур эди, деган фикрдалар.

Иккала томон СССР билан ГФР ўртасидаги икки томонлама муносабатлар кўнгилдагидек ривожланиб бораётганлигини мамнуният билан таъкидладилар. Совет Иттифоқи билан Федератив Республика ўртасида ҳаво алоқаси тўғрисида 1971 йил 11 ноябрда Боннда имзоланган битим ана шу йўлдаги янги ижобий қадам бўлди. Мавжуд битимга мувофиқ Ленинград билан Гамбургда бош консулхоналар очилиши мумкин қадар тезроқ амалга оширилиши керак, деган фикр билдирилди.

СССР билан ГФР ўртасида савдо-сотиқни кенгайтиришга интилиш борлиги ифода қилинди. Томонлар шу соҳадаги ҳамкорликни янада ривожлантириш манфаатларини кўзлаб, тез орада савдо битими тузишга тайёр эканликларини уқтирдилар. Улар маданий алоқалар тўғрисида битим тайёрлашни ҳам ёқлаб фикр билдирдилар. Иккала томон фан ва техника соҳасида ҳамкорлик қилишни кенгайтириш мумкин ва матлуб деб биладилар. Бундай ҳамкорлик қилиш тафсилотларини келишиб олиш мўътабар органлар зиммасига топширилмоғи лозим.

Томонлар иқтисодий ҳамкорлик қилиш юзасидан аралаш комиссия тузиш хусусида (бу ҳақда илгари битимга келинган эди) яқин вақтлар ичида шундай комиссия таъсис этиш ниятида эканликларини айтдилар. Бундай комиссия жумладан, бир-бирларига маълумот юбориш ҳамда алоқалар ўрнатиш йўли билан иқтисодий ҳамкорлик қилиш учун янги катта имкониятларнинг ривож топишига ёрдам бермоғи лозим.

Федерал ташқи ишлар министри В. Шеель СССР ташқи ишлар министри А. А. Громикони расмий визит билан Германия Федератив Республикасига боришга таклиф қилди. Бу таклиф мамнуният билан қабул қилинди. Визит вақти кейинчалик келишиб олинади.

Тошкентдаги «Электроаппарат» заводининг Геннадий Сайфулин бошлиқ бўлган электр монтажчилар бригадаси беш йиллик планни тўрт ярим йилда бажаришга аҳд қилдилар. Улар олдин [illegible] планларини мунтазам 120-130 процент[illegible] [illegible]лан бажариб, аҳдларига вафо [illegible] иш тутмоқдалар. Суратда: бригада бошлиғи Г. Сайфулин (чапда) бригада аъзолари Ж. Клименко ва С. Абрамовларни кўриб турибсиз.

И. Гауберзон фотоси.

СУРИЯЛИК МЕҲМОНЛАР

Араб социалистик уйғониш партияси (Сурия) Тартус области комитетининг секретари Аҳмад Ҳасан бошчилигидаги делегация Ўзбекистон ҳаёти билан тўрт кун танишди. Улар КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди.

Сурия вакиллари Тошкентда Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари выставкасини бориб кўрдилар. Пойтахтнинг диққатга сазовор жойлари ва янги қурилишлари, В. И. Ленин Марказий музейининг филиали кўздан кечирилди. Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида бўлишди.

Делегация Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди.

Делегация аъзолари республика ишлаб матлубот кооперацияси фаолияти билан [illegible] танишдилар. Улар Орджоникидзе [illegible] меҳмон бўлдилар. Делегатлар [illegible] корхоналарини бориб кўрдилар. «Ўзбекбирлашув» правлениесида меҳмонлар Ўзбекистон матлубот кооперациясининг [illegible] билан [illegible] танишдилар.

Араб социалистик уйғониш партиясининг вакиллари Самарқандга сафар қилишди. Улар СССР «Центросоюз»нинг Самарқанд кооперация институтининг [illegible] кадрлар тайёрлашнинг [illegible] бўлдилар. (ЎзТАГ).

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

Л. И. БРЕЖНЕВ В. ШЕЕЛНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Совет Иттифоқига келган ГФР вице канцлери ва ташқи ишлар министри В. Шеелни 29 ноябрда қабул қилди. Суҳбат чоғида СССР билан ГФР ўртасидаги муносабатларнинг асосий проблемалари ҳамда 1970 йил 12 августда тузилган шартноманинг Совет Иттифоқи ва ГФРда ратификация қилиниши муносабати билан ана шу муносабатларни янада ривожлантириш юзасидан фикрлашиб олинди. Баъзи бир актуал халқаро масалалар ҳам муҳокама қилинди.

⊙

А. Н. КОСИГИН В. ШЕЕЛЬ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Совет Иттифоқига келган ГФР вице-канцлери ва ташқи ишлар министри В. Шеелни 29 ноябрда Кремлда қабул қилди.

Ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбат чоғида икки томонлама муносабатларни янада ривожлантириш масалалари, шунингдек Европа проблемаси ва ҳар икки томонни қизиқтирадиган бошқа халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

⊙

Н. В. ПОДГОРНИЙ МУҲАММАД АБДИЛ ҚОДИР ҲАТАМНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Миср Араб Республикаси бош министрининг ўринбосари, маданият ва ахборот министри Муҳаммад Абдил Қодир Ҳатамни 29 ноябрда Кремлда қабул қилди.

(ТАСС).

«КОСМОС-458» ПАРВОЗДА

1971 йил 29 ноябрда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-458» учирилди. Йўлдош ичига ТАСС 1962 йил 16 мартда эълон қилган программага мувофиқ космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда. (ТАСС).

ПАРТИЯ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Фарғона область партия активининг йиғилиши бўлди. Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисидаги қарори муносабати билан партия ташкилотларининг вазифаларини муҳокама қилдилар. Область партия комитетининг иккинчи секретари А. Ф. Гаврилов доклад қилди.

Йиғилиш аҳли КПСС Марказий Комитетининг меҳнаткашларга иқтисодий билим беришни яхшилаш тўғрисидаги қарори муносабати билан партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисида область партия комитети секретари А. Маҳмудовнинг докладини ҳам тинглаб, муҳокама қилди.

ИНТЕРНАЦИОНАЛ ТАРБИЯ МАСАЛАЛАРИ

ЯГОНА ОИЛА

Партиямиз XXIV съезди социализмнинг буюк афзалликлари ва совет экономикасининг беқиёс ўсиб бораётган имкониятларига таяниб, мамлакатимизни коммунизм сари янада жадал ривожлантиришнинг муфассал программасини баён этди. Съезд меҳнаткашларни, хусусан ёш авлодни коммунистик гоявийлик, совет ватанпарварлиги, интернационализм, юксак уюшқоқлик ва интизомлилик руҳида тарбиялашни, социализм тузумининг муваффақиятларини ва афзалликларини ёшлар орасида актив тарғиб-ташвиқ қилишни, ҳар бир йигит ва қизнинг жамиятимиз актив қурувчиси бўлишига эришишни марказий вазифа қилиб қўйди. «Марксизм-ленинизмга, пролетар интернационализмига содиқат, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев студентларнинг Бутуниттифоқ слётида сўзлаган нутқида, — партиямиз, комсомолимизнинг олижаноб анъанасидир, олий мактаб бу анъанани ҳар томонлама мустаҳкамлаш ва бойитиши зарур».

Ленинчи партиямиз чинакам инсонпарвар, халқчил, маънавий пок истиқбол эгаларининг ҳар томонлама камол топиши учун доимо ғамхўрлик қилиб келмоқда. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг яқинда «Олий мактаб студентларининг ва ўрта махсус ўқув юртлари ўқувчиларининг моддий ва маиший турмуш шароитларини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида» чиқарган қарори ва Москвада бўлиб ўтган студентларнинг Бутуниттифоқ форуми ёшлар, студентлар ҳақида партия ва ҳукуматимиз ғамхўрлигининг ёрқин ифодаси ҳамда талабаларимиз ҳаётида катта воқеа бўлди.

Бошқа олий мактаблар коллективлари қатори бизнинг институт профессор-ўқитувчилари ҳам оталарча бу ғамхўрликдан бениҳоя мамнун бўлиб, ғайрат билан ишламоқдалар.

Интернационал тарбия коммунистик тарбиянинг муҳим қисми, тарбия ишлари интернационализм принципларига содиқликни мустаҳкамлашга қаратилган. Интернационал тарбия институт коллективининг ҳамиша диққат марказида бўлиб келмоқда. Студентларда дўстлик, ҳамкорлик, ўзаро ёрдам каби энг яхши маънавий фазилатларни, ягона совет оиласи туйғуларини, хорижий дўстлар билан ҳамжиҳатлик ва ҳамдардлик ҳисларини ривожлантириш учун тарбиявий ишнинг турли восита ва формаларидан фойдаланилмоқда.

Интернационал тарбия, аввало, ўқиш жараёнида олиб борилади. Институтнинг кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларида 24 миллатнинг 17 мингга яқин фарзанди таълим олмоқда. Ўқиш ўзбек, рус, қозоқ ва татар тилларида олиб борилади. Илм даргоҳимизда ёшларга инглиз, француз, немис ва форс тиллари ўргатилади. Рус тилида ўқитиладиган группаларда ўзбек тили, ўзбек, қозоқ, татар группаларида эса рус тили ўрганилмоқда. Улуғ рус тили иккинчи она тили деб қаралмоқда. Дўстлик кечаларида рус тилида нутқлар сўзланмоқда. «Менинг рус тилим» деган деворий газета мунтазам чиқиб турибди. Бир неча рус, украин ва белорус миллатига мансуб ўқитувчиларнинг катта ҳавас билан ўзбек тилини мукаммал билиб олганликларини алоҳида қайд этиб ўтмоқчимиз. Ўзбек ва рус тилларида чиқадиган кўп тиражли «Совет педагоги» газетасида дўстликка, она тилидан бошқа тилларни ўрганишга бағишланган материаллар тез-тез босилиб туради.

Барча факультет ва кафедраларда Маркс ва Энгельс асарларини, Ленин меросини, КПСС ҳужжатларини, партия XXIV съезди материалларини чуқур ўрганишга алоҳида эътибор берилмоқда. Ижтимоий ва тарих фанлари бўйича лекция ва семинар машғулотларида студентларимиз миллат ва миллий муносабатлар, миллий ва интернационал вазифалар, халқлар дўстлиги ва пролетар интернационализми; мамлакатимизда ленинча миллий сиёсат ва нокапиталистик тараққиёт тантанаси, социалистик мамлакатлар ҳамдўстлиги, халқаро революцион ва барча антиимпериалистик кучлар билан иттифоқлик масалаларини, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатлари тарихини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар.

Халқлар дўстлиги ва пролетар интернационализми масалалари студентларнинг илмий тўгаракларида, муаллимларимизнинг аудиториядан ташқари ўтказадиган лекция ва докладларида, ўқув корпуси ва ётоқхоналарда бўлиб турадиган кечаларда, конференцияларда, педагогик практикаларда, мактаблар ва ота-оналар билан олиб бориладиган кўпгина ишларда, дўстлик клубларида, бадиий ҳаваскорлар концертларида, халқаро воқеаларга ва бирдамликка бағишланган митингларда ҳам алоҳида ўрин олмоқда. Бу жиҳатдан Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги, К. Маркс ва Ф. Энгельс туғилган куннинг 150 йиллиги, Париж Коммунасининг 100 йиллиги, Венгрия Совет республикасининг 50 йиллиги, АҚШ, Франция Компартияларининг 50 йиллигига бағишланган тадбирлар муҳим аҳамият касб этди. «Белоруссия жонажон қардошимиз», «Ҳиндистон — дўстимиз», «Афғонистон — жанубдаги қўшнимиз» деб аталган кечалар, Ўзбекистон радиоси коллективи билан ўтказилган «Мустаҳкам ягона оилада», «Ильич ғояларига содиқмиз», «Икки дунё — икки ёшлик», «Биз ленинчи — интернационалчилармиз» деган мавзулардаги дўстлик кечалари ва учрашувлар студентларимиз қалбида чуқур из қолдирмоқда.

Институтимизда Совет Иттифоқи Қаҳрамони Елена Стемпковскаяга бағишланган музей-бурчак бор. У институт тарих факультетининг III курсида ўқиб юрган вақтида Улуғ Ватан урушига кўнгиллилар қаторида кетиб, жангда қаҳрамонларча ҳалок бўлган. Студентларимиз Елененинг хотирасини ўз қалбларида мангу сақлайдилар. Елена бюсти олдида тез-тез тўпланадилар, гулчамбарлар қўядилар, Еленадай аъло ўқишга, Ватанни севишга қасамёд қиладилар. Студентларимиз ва ўқитувчиларимиз Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган институтнинг собиқ талабалари хотирасини абадийлаштириш мақсадида ёдгорлик ўрнатишга қарор қилдилар.

Ўқув даргоҳида инқилоб, социалистик қурилиш, Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан, Ленинни кўрган ва доҳий нутқини эшитиш шарафига муяссар бўлган кекса коммунистлар билан, маориф, маданият ва санъат арбоблари билан учрашувлар ўтказиб турилади. Студентларимиз бу учрашувларда кураш ва меҳнат, садоқат ва дўстлик ҳақидаги қизиқарли суҳбатлардан баҳраманд бўладилар.

Бу ишлардан ташқари институтда эскилик сарқитларига қарши курашга, прогрессив миллий анъаналарни кенг пропаганда қилишга ва бойитишга, маданий алоқаларни ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Студентларимиз мамлакатимизнинг кўпгина педагогика олий ўқув юртлари ёшлари билан яқиндан алоқа қилиб турадилар. Шу йил март ойида институтимизда ўтказилган дўстлик кечасида Москва, Ульяновск, Минск, Латвия, Озарбайжон, Арманистон, Тожикистон, Қирғизистон ва бошқа шаҳар, республикалар педагогика институтларининг студент вакиллари қатнашдилар. Беш кун давомида меҳмонлар фақат профессор-ўқитувчилар ва студентлар билангина учрашиб қолмай, балки Тошкентнинг тарихий ёдгорликларини, ўз республикалари қуриб берган уйларни ва кўчаларни бориб кўрдилар. Бизнинг студентларимиз ҳам ўз навбатида Россия Федерацияси, Болтиқ бўйи, Закавказье республикалари студентлари ҳузурида бўлдилар.

Меҳнат фронти студентларимизнинг ҳам жисмоний, ҳам маънавий-сиёсий тарбиясида муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда. Улар пахта йиғим-терими кампаниясида ватанпарварлик ва интернационал бурчларини юқори даражада адо этмоқдалар. Студентлар ҳаётида муҳим ўрин олган қурилиш отрядлари ёшларимиз ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашда катта роль ўйнамоқда. Шу йил ёзги меҳнат семестрини 500 га яқин студент Қарши чўли қурилишларида, 100 дан ортиқ талаба эса Томск ва Астраханда ўтказдилар.

Институтимиз студентларининг дўстлик алоқалари фақат мамлакатимиз доираси билан чегараланиб қолмайди. Талабаларимиз қардош социалистик мамлакатлар ёшлари билан ҳам алоқа ўрнатганлар. 1970—1971-ўқув йили давомида улар Югославия, Польша, ГДР, Венгрия ёшлар делегацияларини қабул қилдилар. Бундай учрашувлар турли халқлар ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлашга, ёшларимизнинг дунёқарашларини кенгайтиришга катта таъсир кўрсатмоқда. Ўз навбатида студентларимиз Венгрия, Чехословакия, Польша, Болгария ёшлари ҳузурида бўлдилар.

Ҳозирги вақтда институтимиз СССР ва Ўзбекистон ССРнинг 50 йиллигига тайёргарлик шиори остида ўтказиладиган ва 1972 йил март ойига мўлжалланган мамлакатимиз педагогика институтларининг дўстлик учрашувига ҳозирлик кўрмоқда.

Институт коллективи КПСС XXIV съезди қарорларида, ўртоқ Л. И. Брежневнинг студентларнинг Бутуниттифоқ слётида сўзлаган нутқида қўйилган вазифаларни бажаришни, юқори малакали ва юксак ғоявий, жамоатчи ва ташкилотчи ўқитувчи ҳамда илмий кадрларни тайёрлаш ишларини янада яхшилашни, коммунистик тарбия, жумладан, интернационал тарбия ишларини янада кучайтириш ва такомиллаштиришни бундан буён ҳам ўзининг муқаддас бурчи, деб билади.

З. НУРИДДИНОВ,
Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг ректори.

ТИНЧЛИК ва СОЦИАЛИЗМ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

(Боши биринчи бетда).

чиқиш хавфини бутунлай истисно қиладиган вазиятни вужудга келтириш учун катта аҳамиятга эга. Европа қитъасида вужудга келган вазият яқин вақтларда Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишлаб кенгаш чақириш тўғрисида социалистик мамлакатлар ўртага қўйган ва тобора кўпроқ қўллаб-қувватланаётган таклифни амалга ошириш учун қулай шарт-шароитни яратиб беради. АҚШ ва Канада иштирокида Европа кенгашининг чақирилиши Европа қитъасида мустаҳкам тинчликни таъминлашда катта роль ўйнаши лозим. Эндиликда Франция, ГФР, Финляндия, Канада ва бошқа мамлакатларнинг ҳукуматлари шу таклифни ёқлаб чиқмоқдалар. Европа чинакам тинчлик қитъаси бўлиб қолиши лозим, зотан Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш бунга кўмаклашган бўлур эди.

Совет Иттифоқи халқаро кескинликни юмшатишга ва тинчликни мустаҳкамлашга ҳаракат қилиб. Европадаги қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисида таклиф киритди. Бу таклиф қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, қуролсизланиш учун муттасил олиб бораётган курашимизнинг бир қисмидир. Совет Иттифоқининг қуролсизланиш масалаларининг жами соҳаларига бағишланган жаҳон конференциясини ўтказиш тўғрисидаги таклифи халқаро миқёсда кенг равишда қўллаб-қувватланди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўртоқ Л. И. Брежневнинг Францияга, Югославия, Венгрия, Болгария ва ГДРга қилган визитлари, унинг ГФР канцлери билан Қримдаги учрашуви, ўртоқ Н. В. Подгорнийнинг Вьетнам Демократик Республикасига ва Миср Араб Республикасига, ўртоқ А. Н. Косигиннинг Жазоир, Канада ва Куба Республикасига қилган визитлари, Сиёсий бюро аъзолари, Сиёсий бюро аъзолигига кандидатлар, Марказий Комитет секретарларининг, СССР Олий Совети делегациялари ва Совет ҳукумат делегацияларининг визитлари, чет мамлакатлар давлат ва парламент арбоблари билан, партиялари ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари ҳамда бошқа вакиллари билан ўтказган учрашувлари ва бошқа шаклдаги алоқалари партия XXIV съездининг ташқи сиёсий программасини амалга оширишда муҳим аҳамиятга эга бўлганлигини таъкидлади.

Пленум Сиёсий бюро Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларда КПСС XXIV съездининг йўлини изчиллик билан ўтказаётганлигини қайд қилди ва шунга алоқадор амалий масалаларни ҳал этишда Сиёсий бюронинг позициясига тўла равишда қўшилганлигини изҳор этди. СССР ХХР билан давлатлараро муносабатларни яхшилаш сиёсатини ўтказмоқда. Шу билан бирга биз маочиларнинг советларга қарши сиёсатини, уларнинг ленинизмга зид миллатчилик идеологиясини бундан буён ҳам фош қила берамиз, Пекиннинг Совет Иттифоқи миллий манфаатларига, социалистик ҳамдўстлик ҳамда жаҳон коммунистик ҳаракати бирлиги ва жипслигига қилаётган ҳамлалаларига муносиб зарба бераверамиз.

Пленум халқаро сиёсат соҳасида бундан буёнги конкрет вазифалар хусусида Сиёсий бюро докладида баён этилган таклифларни тўла равишда қўллаб-қувватлади. Қардош коммунистик партиялар, демократик жамоатчиликнинг кенг доиралари КПСС билан Совет ҳукуматининг халқаро фаолиятини табриклаб, қўллаб-қувватлаётганлигини, тинчлик ва тараққиёт учун, халқлар ўртасида ҳамкорлик учун ва империалистик агрессия ўчоқларини тугатиш учун бу фаолиятнинг катта аҳамиятини таъкидлаётганликларини Пленум мамнуният билан қайд қилади. Бу курашда ҳозирги замоннинг ҳамма революцион, эрксевар кучлари бирлиги мустаҳкамланиб бормоқда. Коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвадаги 1969 йилги халқаро Кенгаши бу бирликнинг жуда муҳим ролини таърифлаб берди. Шу Кенгашнинг ғоялари ва хулосалари қардош партияларни жипслаштириш ишига халқларнинг революцион-озодлик курашини ривожлантиришга ёрдам бераётганлигини тажриба исботлади.

Пленум КПССнинг халқаро сиёсатига доир вазифаларни бажариш соҳасида партия органлари ва давлат муассасалари катта иш қилганлигини таъкидлаб, уларнинг бутун фаолиятини доимо такомиллаштириш зарурлигини уқтирди. Партия XXIV съездининг ташқи сиёсий программасини амалга оширар экан, халқаро майдонда идеология курашининг роли тобора кучайиб бораётганлигини таъкидлайди. Тинч-тотув яшаш империализмга қарши доимий принципиал сиёсий ва идеологик курашни истисно қилмайди, балки тақозо этади.

Пленум ташқи сиёсий ва идеологик, пропагандистик органларнинг эътиборини ўз фаолиятлари даражаси ва самарадорлигини ошириш, империалистик пропагандага ва марксизм-ленинизм душманларига қарши курашда мамлакатимиз манфаатларини, социализм, бутун коммунистик ҳаракат манфаатларини қаттиқ туриб актив ҳимоя қилиш зарурлигига қаратди. Бундан буён ҳам буржуазия идеологиясига, оппортунизмга қарши кескин кураш олиб бориш, совет кишиларини марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми руҳида тарбиялаш зарур.

Партиямиз актив тинчликсевар ташқи сиёсат олиб бориш билан бирга тинчлик ва социализм душманларига нисбатан доимо ҳушёр бўлиб турибди ва СССРнинг иқтисодий ҳамда мудофаа қудратини мустаҳкамлаш тўғрисидаги ғамхўрликни бир дақиқа ҳам бўшаштирмаётир.

Партиянинг бутун халқаро фаолияти Совет Иттифоқи иқтисодий, сиёсий ва мудофаа қудратини муттасил ўстиришга таянади. Тўққизинчи беш йиллик планни ҳамма кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажариш СССРнинг халқаро позицияларини, обрў-эътиборини янада мустаҳкамлаш учун, халқаро майдонда мамлакатимиз олдида турган вазифаларни ҳал этиш учун, капитализм билан иқтисодий мусобақада янгидан-янги муваффақиятларга эришиш учун жуда муҳим аҳамиятга эга. Туб халқаро вазифаларимизнинг ҳал этилиши, совет кишилари учун мустаҳкам, бузилмас тинчликни таъминлаш, халқлар хавфсизлиги, ҳозирги дунёдаги ривожланишнинг бутун боришига баракали таъсиримизнинг даражаси коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида биз нақадар олға ҳаракат қилишимизга бевосита боғлиқ бўлади.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети номидан партия XXIV съездида қилган Ҳисобот докладида бундай деди: «Бизнинг имкониятларимиз битмас-туганмасдир. Мамлакатнинг иқтисодий қудрати ҳар қачонгидан ҳам улкандир. Совет фани ва маданияти янги чўққиларга эришди. Халқимизнинг маънавий-сиёсий бирлиги енгилмасдир. Биз социалистик дўстларимиз ва иттифоқчиларимиз билан бир сафда бормоқдамиз. Бизнинг бутун дунёдаги революцион кучлар билан жанговар иттифоқимиз мустаҳкамланмоқда.

Биз нимага интилаётган бўлсак, шуларнинг ҳаммасига эришажагимизни, ўз олдимизга қўйган вазифаларни муваффақиятли бажаражагимизни биламиз. Совет халқининг ижодкор даҳоси, унинг фидокорлиги, унинг Ленин йўлидан оғишмай бораётган ўз Коммунистик партияси теварагидаги жипслиги бунинг гарови бўлиб келди, гаровидир ва гарови бўлиб қолади».

Шу кунларда миллион-миллион совет кишилари совет халқининг бахт-саодатини кўзлаб, ҳамма халқларнинг тинчлиги, дўстлиги ва хавфсизлиги манфаатларини кўзлаб ана шу йўлни амалга ошириш соҳасида ўтказиб келаётган доно, олижаноб, толмас фаолияти учун КПСС ленинчи Марказий Комитетига ўзларининг астойдил миннатдорчиликларини яна изҳор қилмоқдалар.

СССРнинг ленинча ташқи сиёсати ҳамма мамлакатлардаги кўп миллионли халқ оммасининг онгига жуда кучли таъсир ўтказмоқда. Бутун тараққийпарвар инсоният партиямиз билан давлатимизнинг сиёсатини чуқур ҳурматлаб, маъқулламоқда.

КПСС, унинг Марказий Комитети ташқи сиёсатини 245 миллионли бутун совет халқи сидқидилдан қўллаб-қувватлаётганлиги бу сиёсатнинг энг асосий кучидир, зотан КПСС, унинг Марказий Комитети бутун совет халқининг фикри-зикри ва орзу-умидларини ифодаламоқда. Ленин партияси халқ ишончини ҳамма нарсадан устун қўяди, у бундан буён ҳам шу ишончга муносиб бўлади, совет халқининг ҳаётий манфаатларини, тинчлик ва социализм ишини сабот ва матонат билан ҳимоя қила беради.

(29 ноябрдаги БОШ МАҚОЛА).

Илғор тажрибалар мактаби

МЕХАНИЗАЦИЯ ВА ДЕҲҚОН

Энг кўп пахта етиштирганлар тажрибаси — мусобақа шартномасининг асоси. Механизация—меҳнат унумдорлигини оширишнинг, иқтисодий тежамкорликнинг омили. Механизаторларнинг тадбиркорлиги ва ташаббускорлигини ошириш йўллари. Пахтачилик бўйича беш йиллик резервлари. Чўлқуварлар ҳужуми давом этади.

КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида совхозимиз пахтакорлари актив қатнашиб, маҳсулот тайёрлашда катта ютуқларга эришмоқдалар. Ишлаб чиқариш плани бўйича 1971 йилда хўжалигимиз давлатга 9.760 тонна пахта етказиб бериши керак эди. Ички резервларни ҳисоблаб чиқиб, бу кўрсаткични 12.000 тоннага етказиш ҳақида мажбурият қабул қилдик. Бутун йил давомида шундай орзу-умид, яхши ният билан меҳнат қилдик. Бугун қувонч билан шуни таъкидлаймизки, **она-Ватан омборига 14.200 тонна «оқ олтин» тўкиб, пландагидан 4.440 тонна кўп пахта тайёрладик, социалистик мажбуриятимизни ҳам ошириб ўринладик.**

Дастлабки меҳнат якуни беш йилликнинг бошқа босқичлари учун белгиланган топшириқларни ҳам муддатидан илгари ошириб бажариш мумкинлигидан далолат беряпти. Лекин бунинг шарти бор. Пахтачиликда ҳамма иш механизация асосига қурилмоғи, механизатор кадрларнинг ташаббускорлиги оширилмоғи керак. Ҳар бир сувчи, кетмончи, химизатор — пахтачилик билан боғлиқ бўлган кишиларнинг ҳаммаси ўз участкасида ҳалол меҳнат қилиб, пахта етиштиришни кўпайтиришга муносиб ҳисса қўшгандагина, нисбатан кам ёки ўртача ҳосил етиштираётган бўлимлар, бригадалар илғорлар сафига кўтарилгандагина кўзланган марраға етамиз.

Социалистик мусобақа бу йилги шароитда зўр кучга айланди, унинг заминида давлат ва халқ манфаати ётганлиги, бу манфаат шахсий манфаат билан уйғунлашиб кетганлиги одамларни янги зафарларга чорлади. Шуни айтиш кераки, мусобақа шартномасини тузишда совхозимизнинг бутун коллективи иштирок этди. Шундай экан, унинг ижроси учун кураш ҳам коллективнинг муқаддас бурчидир. Биз пахтакор-механизаторларимиз олдига конкрет вазифалар қўйдик: ерга давлатнинг катта маблағини сарфлаяпмиз, техникани ишлатяпмиз, ёнилғи кетяпти, сув харажатлари ҳам оз эмас. Шу чиқимларнинг ҳаммаси жамланса, давлат кўп миқдорда маблағ сарфлагани маълум бўлади. Бундан ташқари, коллективимиз пешана тери тўкиб меҳнат қилади, унга ҳақ тўлаш керак. Келгуси йилларда ишлаб чиқаришни янада кенгайтиришимиз зарур. Шуларнинг ҳаммаси ерга кетган сарф-харажатни камида етти-саккиз, ҳатто ўн баравар кўпайтириб ундириб олишни тақозо этади. Турмуш маданиятининг юксалиши ҳам кўп жиҳатдан шунга боғлиқ.

Совхозимиз ишчилари маъмурият ва партия ташкилоти қўйган вазифаларнинг моҳиятини тўла тушунди. Ҳамма бўлимлар, бригадаларда фан-техника ютуқлари, илғор тажрибалар кенг қўлланила бошлади. Тежамкорликка эътиборни кучайтирдик. **Сарф-харажатнинг ўрнини қоплаш, соф иқтисодий фойда олишнинг асосий йўли — ҳосилдорликни кескин оширишдан иборат** эканлигини айтдик. Натижада беш йилликнинг биринчи йили планини анча ошириб бажариш ташаббуси туғилди. Хўжалик йили якунланаётган шу дамларда бўлимларимизнинг, бригадаларимизнинг ҳаммаси пахта тайёрлаш давлат планинигина эмас, балки социалистик мажбуриятларини ҳам шараф билан бажарганликларини қувонч билан таъкидлаймиз.

Совхозимизни кўпинча пахтачилик лабораторияси деб аташади. Бу гапда жон бор. Ерларимиз чўлдан янги ўзлаштирилган, суғориш шохобчалари янги. Одамларимиз ҳам янги. Лекин ернинг ҳар қаричи, сувнинг ҳар литридан маълум мақсадни кўзлаб фойдаланиш одат бўлиб қолди. Чўл ери саҳий, меҳнатидан қочилмаса, ғўзага вақтида ишлов, сув, ўғит бериб борилса, мўл ҳосил етиштириш мумкин. Лекин жуда катта табиий қийинчиликлари ҳам борки, бундан кўз юма олмаймиз. Пахтакорларимиз тадбиркорлик билан иш тутишяпти. Ўрол Пардаев бошлиқ бўлим ишчи-механизаторлари 1.400 гектар ернинг ҳар гектаридан 25 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарди. Солижон Мирзаев, Жуман Назаров ўртоқлар бошчилик қилаётган бўлимларда ҳам пахтадан шундай муваффақиятларга эришилди.

Хўш, бу бўлимларнинг ибратли ишлари нимадан иборат? Чигит экишдан тортиб ҳосилни йиғиб-териб олиш, кузги шудгоргача бўлган ишларнинг ҳаммаси машиналар гарданида. Бир ишловчи ҳисобига 12-15 гектар экин майдони тўғри келадиган жойда шу йўлдан борилгандагина ғалабага эришиш мумкин. Гектаридан олинган 24-25 центнерлик пахтанинг ҳаммаси «зангори кема»ларда саранжомлаб олинди. Бу фурсатнинг қисқартирилишига, биринчи сорт пахтанинг кўп бўлишига олиб келди. Келтирилган мисолдан чиқадиган хулоса шуки, бундан кейин ҳар бир хўжаликда теримни 100 процент машиналаштиришга дадил кўчиш лозим. Бундан давлат ҳам, хўжалик ҳам, пахтакор ҳам катта иқтисодий фойда кўради.

Деҳқончилик маданиятини юксалтириш, дала ишларини, хусусан теримни комплекс механизациялаш бош вазифадир. Бу борада кўп иш қилинди. Лекин қиладиган ишларимиз ҳали кўп. Масалан, совхозимизда теримни машиналаштиришни олиб кўрайлик. Бундан тўрт-беш йил илгари бир машинада 45-50 тонна пахта терилганда хурсанд бўлганмиз. 1971 йилда бўлимлар бўйича олганда бир машинанинг иш унуми 85-100 тоннани ташкил этди. Лекин бунга кўнглимиз тўлмаяпти. Сабаби, хўжалигимизда пахта тайёрлаш йил сайин кўпайтириляпти. Шундай экан, машиналарнинг мавсумдаги иш унумини 140-150 тоннага кўтаришимиз, 450 тоннадан 650 тоннагача пахта тераётган донгдорларимиз сафини кенгайтиришимиз лозим. Бунинг учун ҳар бир хўжаликда механизатор кадрлар тайёрлайдиган курслар ва мактаблар очишга, ҳар бир терим машинаси ҳисобига камида иккита механизатор кадр тайёрлашга фурсат етди. Совхозимизда пахтани машиналарда териш тезкорлик билан юксалаётганини қуйидаги диаграммадан кўриш мумкин.

Тонна ҳисобида

Ваҳолонки, бундан олдинги йилларда атиги 5-6 минг тонна пахта машиналарда терилган эди. Бундай улкан ғалабани республика партия ташкилоти пахтачиликни, хусусан теримни комплекс механизациялаш борасида изчиллик билан олиб бораётган ишнинг самараси деб ҳисоблаймиз, бундан кейин ҳам шу йўлдан дадил олға бораверамиз. Бундай дейишимизга асос бор. Совхозимизда механизатор кадрларнинг янги отряди камол топди. Ҳаким Шодиев, Иномжон Фозилов, Манзура Қодирова, Адолат Ортиқова, Иномжон Мамажонов каби ўнлаб механизаторларимиз ўз ишининг устаси бўлиб қолдилар, шу йилнинг ўзидагина 180 тоннадан 300 тоннагача пахта тердилар.

Ҳосилдорликни ошириш учун резервларимиз кўп. Ҳосилдорлик ошган сари ишчиларимизнинг шахсий манфаатдорлиги ҳам ўсиб бормоқда. Бир мисол. Санақул Шодмонов бошлиқ бригада пахтакорлари гектаридан 35 центнердан пахта хирмони кўтарди, ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда териб олди. Мана шунинг эвазигагина 36 минг сўм устама мукофот олишга сазовор бўлди. Яхши ишлагани, теримни тўла машиналаштиргани, сортнинг юқори бўлишини таъминлагани учун унга «Москвич» машинаси берилди. Мухторали Охунов, Эркин Йўлдошев, Тўйчи Нарзуллаев, Раҳмон Қаршиев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳам ҳосилдорлик 30-36 центнерга етди. Бригадалар сони элликта. Уларнинг ҳаммасини ҳосилдорликда шу даражага кўтарсак, қўшимча 2.000 тонна атрофида пахта тайёрлаш имкониятига эга бўламиз. Пахта миқдорини кўпайтиришга ижобий таъсир кўрсатадиган бундай резервлар кўп. Биз пахтачиликни ривожлантириш бўйича беш йиллик план тузиб чиққанмиз, уни изчиллик билан амалга ошириб, чўл шароитида ҳосилдорликни совхозимиз бўйича 30 центнерга етказамиз ва ундан оширамиз.

Хўжалигимиз тараққиётнинг ёркин йўлига чиқиб олди. Бундан кейин давлатимизга катта иқтисодий фойда келтираверади. Кези келганда соф фойда қандай ўсаётганини кўрсатувчи қуйидаги диаграммани ҳурматли газетхонларга ҳавола қиламиз.

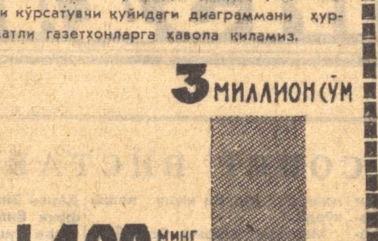

Совхозимизнинг ҳамма тармоқлари гуркираб ўсяпти ва катта иқтисодий фойда келтиряпти. Бу хўжалик экономикасини мустаҳкамлаш, ишчилар турмуш маданиятини янада юксалтиришда ҳал қилувчи роль ўйнаяпти. Масалан, 1971 йилда фақат бедачиликдангина 750 минг сўм соф фойда олдик, пахта-беда алмашлаб экишни жорий қилишга замин яратдик.

Чўлқувар совхозимиз пахтакорлари фан-техника ютуқларини ҳаётга дадил жорий этиб, ўзлари ва бошқа ҳамкасблари эришган тажрибаларни кенг қўллаб, бундан кейин ҳам пахтачиликни юксак поғоналарга кўпайтираверадилар, ҳосилдорликни ошириб, ялпи тоннани кўтараверадилар.

Собиржон СИДДИҚОВ,
Оқ олтин районидаги «Фарғона» совхозининг директори.

Суратда: республикамиз пойтахтининг Чилонзор массивидаги 11-кварталда қад кўтарган янги уй-жой бинолари. Ҳадемай бу уйларга меҳнаткашлар кўчиб киришади.

И. Глауберзон фотоси.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг доимий комиссияларида

Республика давлат ҳокимияти олий органининг доимий комиссиялари 1971 йилги ўз ишларини якунламоқдалар. 29 ноябрда ташқи ишлар комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Республикадаги олий ва ўрта махсус ўқув юртларида таълим олаётган чет эллик студентларнинг ўқиши ва дам олишни ташкил этиш масаласи муҳокама қилинди.

Ўзбекистон олий ўқув юртлари Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги 45 мамлакат учун 424 малакали мутахассис тайёрлаб берди. Булар орасида инженерлар, энергетиклар, химиклар, биологлар, врачлар, агрономлар ва бошқа касб эгалари бор. 34 киши Ўзбекистон олий ўқув юртлари ҳузуридаги аспирантурани тамомлаб диссертация ёқлади.

Ҳозир республиканинг олий ўқув юртлари ва техникумларида 24 мамлакатдан келган 443 чет эл граждани олий маълумот олмоқда.

Шу куни Ўзбекистон ССР Олий Советининг халқ маорифи доимий комиссиясининг мажлиси ҳам бўлди. Республика маориф министрининг мактаблар моддий-техника базасини мустаҳкамлаш иши соҳасидаги ҳамда «Узглавснабпрос» фаолияти ҳақидаги ҳисоботи тингланди. (ЎзТАГ).

Янги шеърлар

Юсуф ШОМАНСУР

Пахтакор—фидокор!

Машина яратмоқ ишқида ёниб
Тунларни тонгларга улаган олим,
Пахтакор ёнида сен бугун ғолиб,
Арзийди, қалбингда қувончинг лим-лим.

Сен ҳам ахир фидокор,
Ва демакки, — пахтакор!
Даралардан тикка ошган эй, чўпон,
Фаровонлик учун чекибсан заҳмат,

Деман, сен ҳам бугун юракдан қувон,
Оқ пахта иссиғи белингга қувват,
Сен ҳам ахир фидокор,
Ва демакки, — пахтакор!

Кўтарма кранннинг хайқириғидан
Завқ топган қадоқ қўл бинокор дўстим,
Камол топ, пахтанинг бу доврўғидан,
Иморатлар баланд хирмондай ўссин,

Сен ҳам ахир фидокор,
Ва демакки, — пахтакор!
Саломат инсонга саломат жўра,
Эгнига оқ либос кийган шифокор,

Бугун пахтакорнинг соғлиғин қара,
Паҳлавонлар билан қилгин ифтихор,
Сен ҳам ахир фидокор,
Ва демакки, — пахтакор!

Биринчи синфнинг шогирди — жужуқ,
Рақамларни зўрға ўқиб ниҳоят,
Пахта ғалабасин англадинг, қизиқ,
Мурғак юрагингда мурғак садоқат, —

Сен ҳам ахир фидокор,
Ва демакки, — пахтакор!
Хуллас, қай ёшда-ю қайси касбда, —
Ҳаммамиз баробар пахтакорлармиз.

Пахтакорлик азал ризқу насиба,
Ҳаммамиз Ватаннинг шунқорларимиз,
Бутун юртим ахир, — фидокор,
Ва демакки, — пахтакор!

✦ ✦

Буғдой доналари

Буғдой доналари ётдилар мудроқ,
Ва ё қиш қаҳридан ўйларга толди.
Баҳорда кўксига тушди-ю титроқ,
Қулоғидан нурлар торткилаб қолди.

Қуёш ипагига чирмашиб мэҳкам
Майсаси уфққа олди йўлларин.
Эркаланиб, қуёш бўйнига бир дам
Солмоқчи бўлганди нозик қўлларин.

Гоҳо гармсел, гоҳ иссиқдан чанқар,
Ҳаётнинг аччиғу чучугин тотди.
Зилол чеҳрасидан қолмайин асар,
Ҳаёт нағмасидан «бошлари қотди...»

Ўроқчи аналар эприлиб дарров,
Ўроқ тортишдилар танаси томон.
Устига от солиб, янчиб беаёв —
Ҳам сомон айлашди, ҳам айлашди дон.

Қанор оғзин бўғиб қўйдилар бир-бир,
Синамоқ бўлдилар буғдой бардошин.
Эҳ, майин ун бўлмай на қиясин ахир, —
«Бошида юргизгач тегирмон тошин?»

Бир қиз муштлаб-муштлаб хамирин қориб,
Ёпиб қўйди олов тандирга, ҳайҳот!
Қаранг-ни, сўнг чоғда ҳам у нон бўлиб,
Улашиб кетибди инсонга ҳаёт!..

Минҳожиддин ҲАЙДАРОВ.

РАНГЛАР ЖИЛОСИ

РЕПОРТАЖ

«Гулистон» ва «Саодат» журналларининг кейинги сонлари ранг-баранглиги, полиграфия жиҳатдан аъло безалиши билан минглаб журналхонларни қувонтирди. Бу — ботиқ босма цехининг шарофати. Ёдингизда бўлса, 1966 йилда аҳа шу йирик объект лойиҳасига, бир йилдан кейин унинг қурилишига қўл урилган эди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг ботиқ босма комплекси цехи қурилиши яқинда муваффақиятли тугалланди.

Нашриётнинг ботиқ босма комплекси бўйича бош инженер ўринбосари Геннадий Александрович Скомороховни цехда учратдик. Журналларнинг навбатдаги сонлари тайёрланаётган экан.

— Бизда журнал тайёрлаш жараёни бирмунча бошқача, — деди у. — мана навбатдаги журналнинг расм ва материаллари тайёр. Текстлар линотипда терилган, аммо у газета саҳифасига ўхшаш верстка қилинмайди. Балки махсус фотоаппарат билан суратга олиниб, кейин монтаж қилинади. «Верска» тайёр десак бўлади. Редакция белгилаган расм ва сарлавҳаларга ранг бериш қолди, холос. Бу фотография бўлимида амалга оширилади. Сариқ, қизил, зангори ранглар алоҳида цилиндрларга кўчирилади. Бунда пигмент қоғози асосий роль ўйнайди. Журнални уч-тўрт хил рангда чиқариш ўзига хос нафис ва мураккаб иш. Нафис муқова ва кўп рангли иловалар босиб чиқарадиган ботиқ босма цехи, полиграфия саноатининг энг мураккаб соҳаси, албатта. Агар юқори босма усулида журналдаги ҳар бир ранг алоҳида-алоҳида босилса, ботиқ усулда эса уч-тўрт хил бирданига босилаверади, меҳнат эса уч-тўрт марта кам сарфланади. Бундан ташқари ботиқ усул анча оператив ҳам.

Шу пайт хонага тўладан келган, кўзойнакли бир киши кирди.

— Танишинг, москвалик Михаил Александрович Шульц. Бу киши «Правда» босмахонасида ишлаб пенсияга чиққан экан. Қалб амри билан уч ойдан бери шу ерда, ботиқ босма цехи ишига ёрдам бермоқда.

Ҳақиқатан ҳам цехда янги жараённи ўзлаштириш анча қийин бўлди. Бу қийинчиликларни енгишда Михаил Александрович катта ёрдам берди.

Ботиқ босма комплексининг инженерлик корпуси, совутиш системалари, ҳаво тозалаш цехларини кўздан кечирдик. Чиндан ҳам у республикамиз полиграфия саноатининг қодир объекти. Комплексни бунёд этишда 11-«Висотстрой» трестига қарашли 17-қурилиш бошқармаси коллективи катта ғайрат-шижоат кўрсатиб ишлади. Тошкентдаги 2-монтаж бошқармаси, «Промвентиляция», «Энергомонтаж», «Горсантехмонтаж», «Стройтермоизоляция», 68-қурилиш бошқармаси «Отделстрой» трестининг 24-бошқармаси ва бошқа кўплаб қурилиш ташкилотлари катта хизмат кўрсатишди.

Бу комплексда полиграфия ва технология асбоб-ускуналаридан ташқари 500 дан кўпроқ инженерлик ускуналари жойлашган. Ишлаб чиқариш жараёни тўла механизациялашган ва автоматлашган. Бутуниттифоқ «Гипрониполиграф» институти коллективи комплекс лойиҳасини энг янги фан ва техника ютуқларини ҳисобга олган ҳолда тузган эди. Архитектор ва лойиҳачиларнинг орзу-ўйларини қурувчи ва полиграфчилар муваффақиятли амалга оширдилар. Ҳозир «Гулистон» ва «Саодат» журналлари босилмоқда. Келгуси йилдан бошлаб Ўрта Осиё республикалари учун марказий «Работница» ва «Здоровье» журналлари ҳам шу цехда босила бошланади.

Ботиқ босма комплексининг қуввати йилига 1 миллиард 200 миллион варақдан иборат. Бу миллион-миллион нусха рангли журналлар, китобларга қўйиладиган рангли суратлар, бадиий открыткалар, демакдир.

Цехда Германия Демократик Республикасининг «Пламаг» фирмаси тайёрлаган ботиқ босма машиналаридан муваффақиятли фойдаланилмоқда. Бу юқори унумли машиналар журналларни тез ва аъло сифатли чиқаришда муҳим роль ўйнайди. Рибинскдаги «Полиграфмаш» заводида тайёрланган ботиқ босма машиналари ҳам ўрнатилган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти босмахонаси қуввати ботиқ босма комплекси фойдаланишга топширилиши билан икки ҳисса ошди. У мамлакатимиздаги энг йирик босмахоналардан бирига айланди.

Цех коллективи ўз зиммасидаги вазифаларни муваффақиятли адо этмоқда. Мастер Ёдгор Умархўжаев, бригадир Баёз Миродилов Киевдаги «Радьянская Украина» босмахонасида малака орттириб келишди. Цехни ишнинг кўзини биладиган малакали кадрлар билан бойитишга катта эътибор берилмоқда. Конституция куни шарафига ўзаро мусобақани кучайтириб юборган нашриёт коллективи ботиқ босма усулини муваффақиятли ўзлаштириб катта ютуқларга эришмоқда. Беш йиллик қалдирғоч йилининг ўн бир ойлик топшириғи муддатидан илгари адо этилди.

Энг янги замонавий техника билан жиҳозланган бундай ботиқ босма комплекси Ўрта Осиёда ягонадир. Рангларга жило бериб минг-минглаб журналхонларни хушнуд этаётган цехнинг азамат коллективига янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Ҳ. ИКРОМОВ,

Мактабгача тарбия муассасалари ҳаётидан

ТАШАББУС ҚАНОТИ

Қуюқ дарахтзордан кўриниб турган икки қаватли бинога яқинлашганимиз сари кичкинтойларнинг қувноқ овози тиниқроқ эшитила бошлади. Ҳозир колхозчиларнинг фарзандлари учун бериб қўйилган бу муҳташам бино илгари меҳмонхона эди.

Зилол сувли ҳовуз кичкинтойларга ором бағишлайди. Бахтиёрлар оёғи остига шафақранг поёндозлар тўшалган. Меҳнаткашларнинг жигаргўшалари ширин сўз, меҳрибон мураббияларнинг саховати, меҳр-муҳаббати билан қуршаб олинган. Тўрт маҳал бериладиган иссиқ овқат мазали, тўйимли тайёрланади. Марҳамат районидаги шаҳар типидаги марказлашган болалар боғчасида ширинтойларнинг соғлом, бақувват, зеҳни ўткир бўлиб ўсишлари учун барча имкониятлар яратиб берилган. Бу ишларда чорак асрдан буён боғча мудираси бўлиб ишлаб келаётган Ҳадича Иброҳимованинг хизматлари катта.

Умуман, область, колхоз ва совхозларида кейинги пайтда шунга ўхшаш мактабгача болалар муассасаларининг сони ортиб боряпти.

Маълумки, партия ва ҳукуматимизнинг мамлакатимиз қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тўғрисидаги қарорлари қишлоқларда мактабгача тарбия ишларига ҳам алоҳида диққат-эътибор беришни тақозо этмоқда. Чунки болалик оналарга ғамхўрлик қилиш туфайли уларнинг колхоз ишлаб чиқаришидаги активлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини кўтаришга эришиш мумкин. Шунинг учун ҳам Андижонда бу масалага алоҳида эътибор билан қаралаяпти.

Областда ўтган саккизинчи беш йилликда 4315 ўринли мактабгача тарбия муассасалари қурилиб, фойдаланишга топширилган эди. Шундан бир қисми колхозлар маблағи ҳисобига қурилди. Шу йиллар ичида 81 та бино болалар боғчалари ва яслилари учун мослаштирилди.

Шу кеча-кундузда областдаги 763 та болалар боғчалари ва яслиларида меҳнаткашларнинг 48140 та фарзанди тарбияланмоқда. Илгари областдаги мактабгача тарбия муассасаларининг аксарият қисми дала ишлари авж олган пайтлардагина олти-етти ой ишларди. Пахта йиғим-терими тамом бўлиши биланоқ бу ишлар ҳам тўхтатиларди. Энди бундай эмас.

Область партия, совет ташкилотлари халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш органлари билан биргаликда йил бўйи ишлайдиган колхоз болалар боғча-яслиларини ташкил этиш мақсадида бир қанча тадбирларни амалга оширдилар. Бу борада Андижон районида колхозлар маблағларини бирлаштириш йўли билан марказлаштирилган болалар боғчаларини очиш тажрибаси, айниқса, диққатга сазовордир. Область партия комитети бу иш билан атрофлича шуғулланди.

Ҳаммага маълум. Андижонликларнинг бу тажрибаси республика партия ва ҳукумати томонидан маъқулланган ва бу тажрибани бошқа районларда ҳам кенг қўллаш тавсия этилган эди. Мактабгача тарбия муассасаларини марказлаштириш Андижон район ташаббуси областда колхоз-совхоз раҳбарлари томонидан қўллаб-қувватланди. Бу тадбир болали аёлларни қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига кенг жалб этиш имкониятини бера бошлади. Ҳозир областдаги мавжуд марказлашган 141 та болалар боғчаларида 7500 тадан ортиқ кичкинтой тарбияланмоқда. Жумладан, Ленин районидаги «Правда Востока» колхозида илгари битта мавсумий боғча ишлаган бўлса, ҳозир колхознинг ҳар бир участкасида эллик болага мўлжалланган боғчалар очилган. Бундай марказлашган боғчаларни Марҳамат районидаги Калинин номли, Избоскан районидаги Охунбобоев номли, Шермат Юсупов номли, «Комсомол», Хўжаобод районидаги «Ўзбекистон», «Россия», Димитров номли колхозларда ҳам учратиш мумкин.

Яқинда марказлашган болалар боғчаларининг иш тажрибалари билан танишиш мақсадида Андижонда қишлоқда мактабгача тарбия ишларини ривожлантириш масалаларига бағишланган республика семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш қатнашчилари мактабгача тарбия муассасалари тармоғини янада кенгайтириш юзасидан зарур тадбирларни белгиладилар. Шу кунларда ишлар янада жонлантириб юборилди.

А. РАҲИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ, ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 30 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Областлар	Ҳайдалган майдон (гектар ҳисобига)	Планнинг бажарилиш проценти
Тошкент	209429	96,9
Сирдарё	225512	91,1
Наманган	114751	86,8
Андижон	171924	86,0
Хоразм	9570	63,8
Самарқанд	137355	54,0
Бухоро	94474	53,1
Фарғона	50614	43,2
ҚҚ АССР	13864	37,6
Қашқадарё	31223	23,6
Сурхондарё	27163	20,6
Республика бўйича:	1085779	65,4

ОБОД БЎЛМОҚДА

ХАТЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Янгиқўрғон районидаги Ҳ. Олимжон номли колхоз территориясида каттагина кўл бор. Лекин у қаровсиз ётибди. Кўл атрофига қурилган иморатлар ремонт талаб...

Газетхон Қ. Маликов редакцияга йўллаган ана шу мазмундаги хат текшириб, чора кўриш учун Янгиқўрғон район ижроия комитетига юборилган эди. Район ижроия комитетининг редакцияга хабар қилишича, хатда келтирилган фактлар тасдиқланган. Камчиликларни тугатиш юзасидан Ҳ. Олимжон номли колхоз правлениеси ва партия ташкилоти махсус қурилиш бригадаси ташкил этган. Кўл атрофидаги бинолардан бири ремонтдан чиқарилиб, унда доимий болалар боғчаси ташкил этилди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти кўл атрофини дам олиш жойига айлантириш юзасидан иш олиб боряпти.

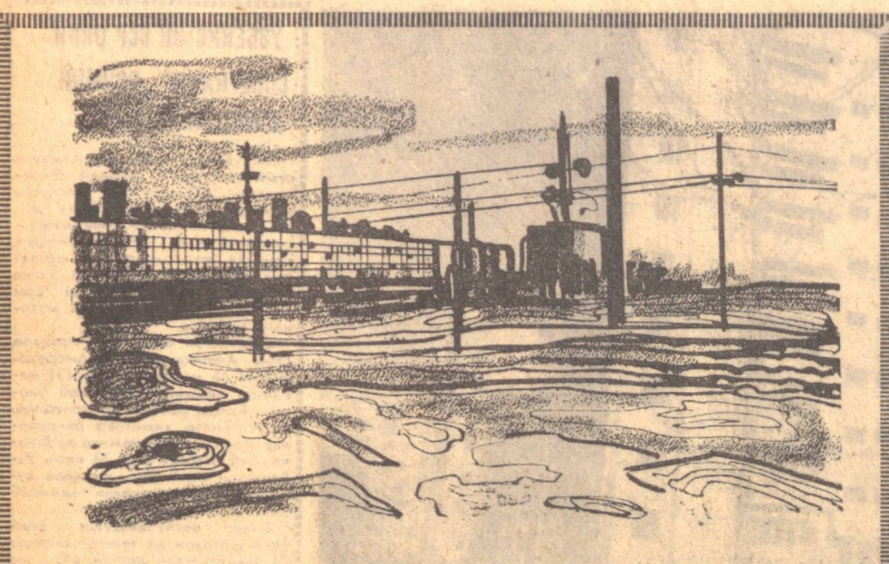

ПАХТА БАЙРАМИГА МАРҲАМАТ

5 ва 6 декабрь кунлари республикамиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўзларининг анъанавий Пахта байрамига тўпланадилар. Бу йилги байрам КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан ҳаётга татбиқ этиш шиори остида ўтади.

Пахта байрамида беш йилликнинг биринчи йилида қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш, чорвачилик ва паррандачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга улкан ҳисса қўшган ишлаб чиқариш илғорлари, колхозлар ва совхозлар ишчиларининг кўплаб намояндалари қатнашади. Байрам кунларида қилинган ишларга якун ясалади, республикамиз қишлоқ меҳнаткашлари йил бошида қабул қилган социалистик мажбуриятларининг қандай бажарилганлиги ҳақида партия ва ҳукуматимизга яна бир бор рапорт берадилар.

Якунлар эса кувончлидир. Давлатга 4 миллион 500 минг тоннадан зиёд пахта сотилди, 139 минг тонна гўшт, 342 минг тонна сут, 20,7 минг тонна пилла, 348 минг тонна каноп, 140 минг тонна шоли етказиб берилди. Шунингдек, давлатга жун, қоракўл тери, тухум, сабзавот, полиз экинлари маҳсулотлари сотиш планлари ҳам анча ошириб адо этилди.

Шундай қилиб, қишлоқ меҳнаткашлари ўзларининг байрамларини муносиб тухфалар билан кутиб олмоқдалар. Улар йил охиригача эришилган ютуқларни янада мустаҳкамлайдилар, келаси йил мўл ҳосилга тайёргарлик кўра бошлайдилар.

Пахта байрамининг программаси кенг ва ранг-барангдир. **5 декабрь куни эрта соат 11 да Тошкент ипподромида Пахта байрамининг тантанали очилиш маросими бўлади.** Минбар олдидан барча областлар ва Қорақалпоғистон АССР қишлоқ хўжалик илғорларининг чиройли безатилган колонналари, физкультурачилар, армия ва флотга ёрдам берувчи кўнгилли спорт жамиятининг аъзолари ўтадилар. ДОСААФ спорт мастерлари ўзларининг ажойиб санъатларини намойиш қиладилар. Улар орасида учувчилик ва парашют билан сакрашда шуҳрат қозонган кишилар бор. Мусобақа майдонига ўзларининг эпчиллиги ва довюраклиги билан ҳаммага кўп мартлар қойил қолдирган чавандоз йигитлар тушадилар. **Қишлоқ меҳнаткашларининг байрами икки кун давом этади. 246 соврин учун мусобақа ўтказилади. Мусобақаларда 250 спортчи чавандоз, юзлаб бошқа хил спорт вакиллари қатнашади.**

Радио ва телевидение ходимлари қишлоқ хўжалик ходимлари учун мазмунли эшиттиришлар ва кўрсатувлар тайёрладилар. Пахта байрами кунларида телевизор экранлари ва радио карнайларида қишлоқ меҳнаткашларини мадҳ этувчи куйлар ва қўшиқлар янграйди, терим машиналарининг новаторлари, пахта усталари, ғалла, каноп ва юқори ҳосил етиштирган кишилар, фермаларнинг зарбдор ходимлари, сабзавоткорлар билан учрашувлар олиб кўрсатилади, улар ўзларининг бой тажрибалари ҳақида сўзлаб берадилар.

«Юбилей» спорт Саройи хилма-хил номерлардан иборат байрам кўрсатувлари программасини тайёрлаганди. Бу ерда фигурали учишлар бўлади, театрлар ва киночиларнинг атоқли артистлари ўз талантларини намойиш қилади. Байрам Тошкент «Спартак» ва Олмаота «Автомобилчи» хоккейчиларининг учрашуви билан якунланади.

Пахта байрамини ўтказувчи ташкилот комитети байрам қатнашчилари ва меҳмонлар учун ҳамма шароитларни яратиб бериш тадбирларини кўрмоқда. Кўплаб чойхоналар, ошхоналар, савдо ва озиқ-овқат моллари магазинлари ишлайди.

Тошкент шаҳар аҳолиси, республикамизнинг бошқа шаҳар ва қишлоқларидан келган меҳмонлар қулайлик туғдириш мақсадида автобусларнинг маршрутлари кўпайтирилади. Пахта байрами кунлари Кўйлик — Ипподром — Калинин майдони маршрути очилади. Революция скверидан Ипподром ўртасида тез юрар автобуслар қатнайди. Каторгол ва Самарқанд автомобиль станциясидан ҳам ипподромга тез юрар автобуслар юргизилади. Олтинчи автобуснинг маршрути вақтинча узайтирилади. Бу маршрутдаги автобуслар билан ҳам ипподромга бориш мумкин.

Ипподромга бориш хоҳишини билдирган кишиларга 100 дан ортиқ мунтазам қатнайдиган таксилар хизмат кўрсатади.

Сизларни, азиз дўстлар, республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг анъанавий Пахта байрамига таклиф қиламиз.

РАССОМ БЛОКНОТИДАН

Ер қаъридан олинадиган табиий бойлик — газни шаҳар ва қишлоқларга, завод ва фабрикаларга юборишда компрессорларнинг нафи катта. Бир неча йиллардан Тахиатошда арзон ёқилғини қувурлар бўйлаб ҳайдовчи аппаратлар бетиним ишлаб турибди. Қорақалпоғистонда энг йирик ҳисобланган бу компрессор станциясида тажрибали ишчилар қатори ёшлар ҳам ўз меҳнатлари билан намуна кўрсатишапти. Бу борада 7-компрессор станциясининг «Қабанбой» участкаси бошлиғи Миҳдат Нафиков номини ҳурмат билан тилга олишади. Рассом Н. Корнилов чизган расмларда 7-компрессор станциясининг умумий манзараси ва участка бошлиғи М. Нафиков тасвирланган.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВЛАРИ

98:84 ва 80:70! Ана шу ҳисоб Монголия Халқ Республикаси пойтахти Улан-Баторда қайд қилинди. Шаҳардаги Спорт саройида Ўзбекистондан борган баскетболчилар командаси маҳаллий командани шундай ҳисобда ютди.

СТУДЕНТЛАР БИРИНЧИ ЎРИНДА

Яқинда Тошкентда Ўзбекистон ўсмирлари ўртасида бокс бўйича шахсий команда биринчилиги мусобақаси бўлди. Ана шу беллашувларда студентлар «Буревестник» спорт жамияти аъзолари умумкоманда ҳисобида биринчи ўринни эгаллашди.

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ КАТТА АКАДЕМИК ТЕАТРИДА
1, 3, 9 декабрда
ПРЕМЬЕРА
А. КОЗЛОВСКИЙ.
«ТАНАВОР»
3 пардали балет
Г. КОЗЛОВСКАЯ либреттоси
Ўзбекистон ССР халқ артисти Б. ҚОРИЕВА ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Б. ВАСИЛЬЕВ, Р. ТАНГУРИЕВ, И. ЮСУПОВ, И. КОНТЯВОЛАР иштирокида.
Дирижёр — Ўзбекистон ССР Халқ артисткаси Д. АБДУРАҲМОНОВА.
Постановкачи-балетмейстер — Г. МАРКАРЬЯНЦ.
Рассом — Г. СОТНИКОВ.
Кеч соат 7 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
ТЕЗ КУНДА
Янги спектакль
Л. Н. ТОЛСТОЙ.
„ТИРИК МУРДА"
Сарвар АЗИМОВ таржимаси.
Саҳнага қўювчи — Ҳ. АППОНОВ.
Рассом — Г. БРИМ.
БОШ РОЛЛАРДА: СССР халқ артисти — О. ХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон халқ артистлари: Я. АБДУЛЛАЕВА, И. БОЛТАЕВА, Ш. ҚАЮМОВ, Ҳ. НАРИМОНОВ, З. САДРИЕВА, Т. СУЛТОНОВА, С. ОЛИМОВ, Қ. ХЎЖАЕВ, Х. ХЎЖАЕВ, О. ҲАСАНОВ, М. УМАРХЎЖАЕВ ва бошқалар қатнашадилар.

ХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР

ПЛАНЕТАМИЗДА

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ **АММОН, 29 ноябрь. (ТАСС).** Бош министр Аҳмад Аллавзий бошчилигида Иорданиянинг янги ҳукумати тузилди. Кеча ўлдирилган бош министр Васфий Телл кабинетида Аҳмад Аллавзий молия министри эди. Янги бош министр айни вақтда мудофаа министри лавозимини ҳам эгаллайди. Транспорт министри Анис Муошир айни вақтда молия министри ҳам бўлди. Бош министр Васфий Телл бошчилик қилган кабинетга нисбатан Иордания ҳукумати составида бошқа ўзгаришлар бўлган эмас.

Аммон радиоси орқали эшиттирилган ҳукумат декларациясида янги кабинет илгариги сиёсий йўлни давом эттиради, деб таъкидланади.

◆ **ХАНОЙ.** Кхмер информация агентлиги маълумотларига кўра, Камбоджа халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари 7 ноябрдан 21 ноябрга қадар Пномпендан ғарбда ва ғарбижануб томонида душманнинг жуда кўп позицияларига ҳужум қилганлар. Дастлабки маълумотларга қараганда, кхмерлик ватанпарварлар душманнинг 1.745 солдатини сафдан чиқарганлар, 6 вертолётини уриб туширганлар, кўп миқдордаги қурол-яроғни ўлжа қилиб олганлар.

Озодлик матбуот агентлиги хабар беришича, Жанубий Вьетнам Халқ озодлик қуролли кучлари шу йилнинг май—октябрь ойларида Бенче вилоятида Сайгон қўғирчоқ армиясининг 2.500 дан кўпроқ солдатини қириб ташлаганлар.

◆ **БЕРЛИН.** Бу ерда янги чақириқ ГДР халқ палатасининг иккинчи мажлиси бошланди.

Мажлис кун тартибида ГДР Министрлар Совети Раиси В. Штофнинг аризаси, янгидан тузилган ГДР ҳукуматининг Министрлар Совети Раиси тақдим этадиган составини тасдиқлаш, республика Олий суди раисини ва бош прокурорини сайлаш ҳамда бошқа масалалар бор.

(ТАСС).

БАРҲАЁТ ҒОЯЛАР

ЛАГОС. (ТАСС). «Улуғ Ленин ғоялари ҳамма қитъалардаги миллион-миллион кишилар учун бебаҳо аҳамиятга эга» — дейилади Нигериянинг «Эдванс» газетасида эълон қилинган мақолада. Амалий ишларда рўёбга чиқарилган Ленин даҳоси Россиядагина эмас, бутун дунёда ҳам пролетар революциясига қўшилган буюк ҳисса бўлди. Бу ҳисса, деб ёзади газета, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини барпо этишда, Россияда социализм ғалабасига олиб келган Октябрь революциясини тайёрлашда, марксизм-ленинизм байроғини баланд кўтарган СССРни ва коммунистик интернационални тузишда ва ҳимоя қилишда намоён бўлди.

Совет халқи ва унинг авангарди бўлган ленинчи Коммунистик партия, деб таъкидлайди «Эдванс» газетаси, жаҳон тарихида янги босқични очиб берди. Социализм мамлакатларининг муваффақиятлари ривожланаётган мамлакатлар учун энг яхши намунадир. Мустақил ривожланиш йўлига ўтиб олган Африка, Осиё ва Латин Америкаси халқлари, деб таъкидлайди газета, «фақат коммунизмгина бутун дунёда чинакам демократия, тинчлик ва дўстлик ўрнатиш йўли билан социал ривожланишнинг ҳаётий муҳим проблемаларини хал этишга, инсониятни жабр-зулмдан, эксплуатация, очлик, қашшоқлик, милитаризм ва урушлардан ҳалос қилишга қодир эканлиги»га ишонч ҳосил қилдилар.

КУБАЛИК МЕҲМОНЛАР ЧИЛИДА

САНТЬЯГО. (ТАСС махсус мухбири). Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, бош министр Фидель Кастро бошчилигидаги Куба ҳукумат делегацияси Чили пойтахти билан танишишни давом эттирмоқда.

Делегация Латин Америкасининг таниқли революционери Эрнесто Гевара шарафига Санмигэль районида ўрнатилган ёдгорлик ёнига гулчамбар қўйди. Чили ва Куба байроқлари билан безатилган ана шу районнинг минг-минглаб аҳолиси меҳмонларни шоди-ҳуррамлик билан кутиб олди.

Фидель Кастро тўплангганлар олдида нутқ сўзлаб, империализмга қарши курашчи қаҳрамон Эрнесто Геваранинг революцион йўли ҳақида гапириб берди. Унинг ҳаёти, деди нотиқ, мамлакатимиз халқи учун, империализмга қарши курашаётган барча революционерлар учун намуна бўлиб хизмат қилди ва хизмат қилади.

Фидель Кастро ўз нутқининг охирида ёш авлодни матонатли курашчи-революционер Эрнесто Гевара руҳида тарбиялашга даъват этди. Биз келгусида, деди у, Эрнесто сингари кишиларга эга бўлишни истаймиз.

МАРДА СОВЕТ ВИСТАВКАСИ

БАНГИ. Совет Иттифоқининг бир қанча ташқи савдо бирлашмаларининг Марказий Африка Республикаси пойтахтида ташкил қилинган виставкаси шаҳар аҳолисига ғоят манзур бўлмоқда. Виставка ташкил қилинган ярим ой ичида уни ўн мингдан кўпроқ киши келиб кўрди.

Марказий Африка Республикаси пойтахтидаги совет виставкаси, деди республика президенти ҳузуридаги саноат ва савдо масалалари билан шуғулланувчи министр — делегат Деран Энок-Лакуэ, Совет Иттифоқи билан МАР ўртасидаги савдо муносабатларини ривожлантириш, дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади.

(ТАСС).

Шарқий Покистондан Ҳиндистонга оқиб келаётган қочоқларнинг кети узилмаётир. Суратда: Бошпана излаб юрган шарқий покистонликлар.
ТАСС фотохроникаси.

ҲАЙКАЛНОМА

ПАМФЛЕТ

✦✦

Америка Қўшма Штатларида Федерал қидирув бюросининг директори Эдгар Гуверниг истеъфога чиқишини талаб қилувчиларнинг овозлари борган сари баландроқ эшитилмоқда. Масалан, яқиндагина вакиллар палатасининг аъзоси Богтс юстиция министри Жон Митчеллдан Гуверни ўз лавозимидан олиб ташлашни талаб қилди. Айрим сенаторлар шахсан президент Никсонга мурожаат қилиб, Федерал қидирув бюросининг 76 бошлиғини бўшатишни сўрашди.

Лекин гап шундаки на юстиция министри, на президентнинг ўзи жаноб Гуверни истеъфога чиқишга мажбур этолмайдилар. Гуверга чора кўра оладиган яккаю ягона орган бор — у ҳам бўлса Нафис санъат бўйича миллий комиссиядир. Чунки Гувер — АҚШнинг миллий ёдгорлиги демакдир.

Нафис санъат комиссияси олти кишидан иборат. Вашингтондаги қайси ёдгорлик-ҳайкални бузиб ташлаш лозиму қайси бирини қолдириш кераклигини шулар ҳал қилади. Шу пайтларгача комиссия Гуверни тарихий ёдгорликлар рўйхатидан ўчиришни лозим топмай келарди. Энди бўлса Гувер ўзининг тарихий вазифасини бажаролмаяпти деган хулосага келинмагунча уни Федерал қидирув бюроси бошлиғи лавозимидан олиб ташлашга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

Комиссия аъзоларидан бири менга шундай тушунтирди:
— Тарихий ҳайкалнинг баҳоси у ўзида бутун бир даврни мужассамлаштира оладими, шунга қараб белгиланади. Гувер бўлса Америка тарихида бутун бир даврдир. Агар биз уни истеъфога чиқарсак, миллатимиз тарихида катта бўшлиқ вужудга келади.

— Аммо, — дея эътироз билдирдим мен, — сўнгги пайтларда Гуверни замонавийроқ бирортаси билан алмаштириш керак деган талаблар борган сари кўпроқ эшитилаяптику.

— Нафис санъат бўйича миллий комиссия олдида бундай проблемалар деярли ҳар куни кўндаланг бўлиб туради. Лекин эски ҳамиша ўтмишдан, янги эса келгусидан далолат бермайдику, — деди у менга киноязи, — жаноб Гувер — Вашингтондаги ягона тирик ҳайкалдир. Агар биз уни ўз супачасидан олиб ташлайдиган бўлсак, мамлакатга катта зиён етказишимиз турган гап.

— Мен сизнинг ташвишингизни тушуниб турибман. Лекин сиз тараққиёт ҳақида ҳам қайғуришингиз керакда. Ахир, сиз, замонавий пойтахтга қўйилаётган талаблардан кўз юмиб ўтолмайсизку!

— Биз буларнинг ҳаммасини ҳисобга оляпмиз. Вашингтонга сон-саноқсиз сайёҳлар келади. Улар кўришга шошиладиган диққатга сазовор нарсалардан бири — Гувердир. Агар биз уни ўрнидан олиб ташлайдиган бўлсак, ўз хизмат бурчимизни ўтамаган бўламиз.

— Мен тарихий ёдгорликларни жуда қадрлайман. Лекин Нафис санъат комиссияси Гуверни ўз лавозимидан олиб ташлашни рад этса, у умр бўйи ФҚБнинг бошлиғи бўлиб қолади-ку, ахир.

— Шундай бўлиши мумкин, — деди суҳбатдошим, — Лекин бизнинг биринчи галдаги вазифамиз тарихий ёдгорликларни муҳофаза қилиш. Шундай экан, сиёсату давр тақозоси билан неча пуллик ишимиз бор. Бизни фақат бир нарса қизиқтиради: у ҳам бўлса, ҳайкал замонавий архитектурага мос бўлиб тушса, ҳамда у бизнинг ўзимиз ҳақимизда тасаввур бера олса бас.

Арт БУХВАЛЬД.

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 3 декабрда чиқади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА, 17.55 — ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида:** 18.00 — Мультфильм, 18.15 — Ахборот, 18.35 — **Давроннинг саргузаштлари,** (бадиий фильм), 20.35 — Миллионлар ленинча университети, 20.50 — ЕРҚИН ҲАЁТ, 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.25 — МОСКВА, 17.30 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 17.55 — Концерт, 18.30 — Фан оламида, 19.00 — Концерт, 19.55 — Ҳужжатли фильм, 20.35 — Телефильм, 21.35 — Эстрада концерти, 22.00 — ТОШКЕНТ. Врач маслаҳати, 22.15 — **Текширилди, миналар йўқ** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Фильм-концерт, 22.30 — **Ҳамма нарса инсонларга қолади** (телеспектакль).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/XII да **Танавор,** 2/XII да **Майсаранинг иши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/XII да **Бой ила хизматчи,** 2/XII да **Аяжонларим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/XII да **Хотинимнинг эри,** 2/XII да **Қайнона.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет цирк усталарининг гастроллари.**

КИНО

Квиллер меморандуми — «ВОСТОК», (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Кабириянинг қора тунлари — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда), «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Россия империясининг тожи ёки яна қўлга тушмас қасоскорлар — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Одиссейнинг саргузаштлари — (жуфт соатларда), **Шаҳар сиртига жойлашган уйдаги саргузаштлари** (тоқ соатларда) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тимо Риннельтнинг ўғирланиши — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Дунё (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Анжелика — фариштадар маликаси; Анжелика ва қирол — «ҲАМЗА» (кундуз ва кечқурун).

Секундлар қиммати — САНЪАТ САРОЙИ, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги коллективи Самарқанд медицина институти хирургия кафедрасининг профессори, Республикада хизмат кўрсатган фан арбоби ва республикада хизмат кўрсатган врач, медицина фанлари доктори

Аҳат Холиқович ХАЙДАРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради, марҳумнинг оиласига ва қариндошларига таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683, Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780, Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604, Адабиёт ва санъат — 332036, 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424, Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон — 48—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44. Гулистон — 22-09.